PAZARTESİ
5
Birinci Kânun 1938
YİL: 22 (4)
Sayı: 7508 — 1608

Kurun

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 64 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . Istanbul
Telef: 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

BUGÜN
12
SAYFA

Sayısı her yerde 3 kuruş

Sulh yolundaki dikenler

Yazan: ASIM US

İtalyan mebusan meclisinde hari . ciye nazırı Kont Ciyano haricî siyaseti izah ederken İtalyanın yeni emel. lerine temas edince mebuslar arasından bir grupun:

— Tunus.. Korsika.. Cibuti.. Sav. va!..„ diye bağırışmaları iki memleket arasında hazırlandığından bah. sedilen anlaşma havasını tamamen bozdu. Sonra bazı İtalyan gazetelerinin:

— İcap ederse Fransa üzerine yü. rürüz!„

Diye neşriyata başlamaları, Fransızların da bu hareketi en şiddetli protestolarla karşılamaları âdeta bir Fransız . İtalyan harbinin arifesinde olunduğu zehabını zihinlerde uyan. dırdı.

Hâdisenin ilk safhasında hatıra gelen mütalâa şu idi:

Musolini Münihte sulhü kurtaran adam olmuştu. Şimdi İtalyada görülen bu nümayişlere göre İtalyan Baş. vekili bir harp ilâhı gibi görünüyor. O halde biribirine zıt olan bu iki vaziyeti nasıl telif etmeli ?

Öyle görülüyor ki Avrupa siyaseti. ni Berlin - Roma mihveri üzerine kurmuş olan Duçe Çekoslovakya istih . kâmlarının harpsiz olarak Fransızlar elinden çıkmasını maksada var. mak için lüzumlu bir şart görmüştür. Bir kere Münihte bu maksat hâ. sıl olduktan sonra artık kendi emellerinin tahakkukuna doğru adım at. mak zamanı geldiğine hükmetmiştir.

Son nümayiş hareketiyle İtalyan-

— Fransa harbe mâni olmak için Münihte Çekoslovakyayı feda etti. Almanya lehine arazi tadilâtına razı oldu. Şimdi aynı vaziyet İtalya için de vardır ve artık sıra bu işi hallet. miye gelmiştir.„

Acaba İtalyanların bu arzusu Almanya tarafından tahrik ediliyor mu? Almanya bir taraftan Fransa i. le anlaşma imza etmek isterken, Fransanın garp hudutlarını garanti edeceğine söz verirken diğer taraftan Fransa aleyhinde açılacak bir harpte İtalyaya yardım vaadinde bulunuyor mu?

Son İtalyan nümayişleri olur ol . maz Fransızlara endişe veren bu nokta oldu. Zira böyle bir ihtimalin vukuu Avrupada bugüne kadar önüne geçilen büyük harbin artık tahakkuk etmesinden başka bir şey değildi.

Bununla beraber Fransanın Roma büyük elçisi Fransuva Ponse tarafından yapılan teşebbüslere Kont Ciyanonun verdiği cevap vaziyeti bir dereceye kadar hafifletmiştir. Zira İ. talyan hariciye nazırı mebuslar tarafından yapılan nümayişin mesuliyetini İtalyan hükûmetinin kendi üzerine almıyacağını söylemiştir. Diğer taraftan Berliner Tageblat gazetesi yazdığı bir makalede Almanyanın Akdenizde İtalya ile hiç bir anlaş .ması bulunmadığını yazmıştır.

Fakat şunu da unutmamak lâzımdır ki, hâdise bir hâdisedir. Duman çıkan yerde mutlaka bir ateş var demektir. İtalyanın hedefi Fransayı Akdenizde ikinci plâna atmak olduğu anlaşılmaktadır. İlk fırsatta Tunus, Korsika gibi İtalyan nüfusu kesif stratejik mevkileri eline geçirmeğe çalışacaktır. Habeşistanın kapısı demek olan Cibutiyi ise kendi sarih hakkı telâkki etmektedir. Şu kadar ki İtalyanın bu davası Fransa için olduğu derecede olmasa bile yine İn . gilterenin de aleyhindedir .

Onun için İngiltere ile Fransanın istediği şekilde bir Avrupa anlaşması şimdiden suya düşmüş farzolunabilir.

Başvekilimiz matbuatın fahrî reisi

Celâl Bayar dün Basın Kurumunda gazetecilerle hasbıhalde bulundu, akşam Ankaraya döndü

Başvekil Celâl Bayar Basın Kurumu ziyafetinde, altta Celâl Bayarın, Matbuat erkânı ile hasbihali

(Yazısı 8 incide)

Avrupada müstemleke davası

Italyadan sonra Almanya, Polonya da müstemleke istiyor

Tunusta şiddetli tezahürat yapıldı
Almanlar da tazahürata hazırlanıyor

Ajaksiyo, 4 A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İtalyan meclisinde Korsikayı istihdaf eden haykırmaları protesto için bu sabah Korsikanın muhtelif yerlerinde tezahürat yapılmıştır. Her tarafta kabul edilen karar suretlerinde, Korsikanın Fransaya sarsılmaz bağlılığı teyit ve adada hiçbir ayrılık hareketi mevcut olmadığı kaydolunarak bir Fransız toprağı olan Korsika hakkında her türlü yabancı iddialar şiddetle reddedilmektedir.

Tunustaki Fransızların galeyanı

Tunus, 4 (A.A.) — Bu sabah saat ondan öğleye kadar iki bin kadar genç Marseyyez söyliyerek Tunusun büyük caddelerinden geçmişler, 'yaşasın Fransa„ nidalarile İtalyan meclisi tezahüratını protesto etmişlerdir. İlk toplantı saat ona doğru İtalyan kitap evinin önünde olmuş ve kitap evinin vitrini kırılmıştır. Tezahüratçılar müteakiben vali konağına doğru ilerlemişlerse de orada polisle karşılaşınca İtalyan konsoloshanesine gitmişlerdir. Polis bunların mühim bir kısmını çevirebilmiş, fakat küçük bir grup maksadına muvaffak olarak konsoloshane önünde Marseyyez söylemiş ve "yaşasın Fran.

(Devamı 8 incide)

Almanyada seçim

Kat'î netice bugün belli olacak

Berlin, 4 (A.A.) — Alman Bohemyasında Rayştag için mütemmim seçim bu sabah başlamıştır. İştirak nisbeti çok kuvvetlidir. Katî neticenin yarından evvel belli olmıyacağı bildirilmektedir.

Reichenberg, b (A.A.) — Saat 22,35 de mukabele edilen seçim neticesi aşağıdadır:

Kaydedilenlerin adedi	768.742
Rey verenleri adedi	762.720
Muteber reylerin adedi	761.348
Evet	756.428
Hayır	4.920

Kastamonide sevinç

Kastamonu, 4(A.A.) — Reisicumhur İnönünün Kastamonuya teşrifleri haberi bütün halkı sevinç ve heyecana garketti. Kastamonu, köylülerile ve kasabalılarile büyük İnönünü sabırsızlıkla beklemekte ve azamî tezahürat hazırlığı ile meşgul olmaktadır. Şimdiden köylüler Reisicumhurumuzun geçeceği yollar üzerinde taklar kurmakta ve yolunu beklemektedir.

Valimiz dün sabah geldi

Lûtfi Kırdar söylüyor:
İyi şerait içinde muvaffak olacağıma iyi hizmetler edebileceğime kanaatim vardır

Halkın hertürlü dileklerini ve arzularını dinlemeğe bunları yapmağa herzaman hazırım

Yeni Valimiz Doktor Lûtfi Kırdar, Haydarpaşada Muhittin Üsdündağ ile görüşürken...

Yeni vali ve belediye reisimiz doktor Lûtfi Kırdar dün sabah Ankara ekspresile saat 8.30 da Haydarpaşaya geldi.

Yeni valiyi karşılamak üzere, köprüden Haydarpaşaya kalkacak olan 7,45 vapurunda şehrimizin bir çok tanınmış simaları, başta eski vali Muhittin Üstündağ, eski emniyet direktörü Salih Kılıç, eski belediye reis muavini Ekrem Sevencan, İstanbul Basın Kurumu Basın Hakkı Tarık Us, muhafaza müdürü Hasan, vali muavini Hüdaî, C. H. P. idare heyeti azalarından bir kısmı, belediye ve vilâyet erkânı. ticaret odası reisi Mithat Nemli bulunuyorlardı.

Vaktinde vapura gelenler iki buçuk saat Kadıköy iskelesinde beklemek mecburiyetinde kaldılar. Şiddetli bir sis vapurun hareket etmesine mâni olmakta idi.

Diğer taraftan trenden inen yeni valimiz Kadıköyünde oturdukları için garda bulunmak imkânını elde eden kolordu namına tümgeneral Osman Tufan, merkez kumandanı Albay Cemal, doktor profesör Fahrettin Kerim, vali muavini namına Kadıköy kaymakamı, nümune hastanesi başhekimi doktor Kâzım ile daha bir çok doktorlar ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Yeni valimiz trenden indikten sonra. hem İstanbuldan gelecek karşılayıcıla.

(Devamı 8 incide)

Ankara valisi hakkındaki şayialar

Ankara, 4 (A,A.) — Son günlerde İstanbul gazeteleri Ankara valisi Nevzat Tandoğanın başka bir vazifeye tayin edileceğine dair bazı haberler neşretmektedirler.

Haber aldığımıza göre, buna dair yapılan neşriyat tamamile asılsızdır.

Balkan Antantı Erkânıharpleri toplantısı

Başvekil Metaksas ve Mareşal Fevzi Çakmak hararetli nutuklar söylediler

(Yazısı 8 incide)

Dün yapılan lik maçlarında

Beşiktaş Feneri yendi

Galatasaray Istanbulsporu, Vefa Hilâlı, Topkapı da Süleymaniyeyi mağlûp etti

Dünkü Beşiktaş — Fener maçından bir görünüş...
(Bütün müsabakaların tafsilâtı spor sayfamızdadır).

Ecebî bahisler :

Henrih Haynen'in iztıraplı aşkları

Almanyada kendisinden nefret edilen, Fransada ekmek ve şöhret bulan bu şair kendisini daima Alman saymıştı

Almanyadan Yahudilerin kovulması Fransada kendisine melce bulmuş eski bir Alman şairi olan Henrich Heine (Henrih Hayne) den bahsedilmiye vesile vermektedir. "İntermezzo,, şairinin hayatı hakkında "Henrih Hayne'nin ıstıraplı aşkları,, ismiyle son günlerde yeni bir eser neşredilmiştir.

Henrih Hayne 1797 de Dusseldorf. da doğmuştur. Dusseldorf o zaman Fransızların idaresi altında idi. Anası babası Müsevi olan bu Alman Yahudisi on üç yaşından itibaren oradaki Fransız kolejinde okumuştur.

Henrih, Almanyada kendisinden nef ret edilmeden çok daha evvel, bir Alman kızı ile evlenmek için dinini değiştirmiş ve Müsevilikten Protestanlığa geçmişti. Bununla beraber, Fransada yaşamaya başladığı ve oranın bir yerlisi gibi sayıldığı zamanlar bile, kendisini Alman saymıştır. Şair, arkadaşlarından birine yazdığı bir mektupta bu hususta şöyle diyor:

"Alman karakterinden tamamiyle sıyrılamadığımı söylüyorsunuz... Bu esasen benim arzularımdan biridir... Kendimin Alman olduğumu biliyorum.. Balık için su ne ise Almanlık da benim için odur. Bu hayat unsurundan kendimi ayıramam. Yine balık misaline devam ederek diyebilirim ki, Almanlık suyundan dışarı çıktığım zaman kuru bir Morina balığına dönerim. Esasen, Alman olan her şeyi ben herkesten fazla severim. İki kitabım Alman şarkısının kütüğüdür.,,

Henrih Hayne böyle yazıyor... Halbuki onun bu gibi eseri: "İntermezzo,, ile "Lazare", bunları yazan şair Yahudi aslından olduğu için, Alman mektep lerinde okutulmamıştır.

Buna mukabil Fransızlar onu kendilerine mal etmişler, hattâ ismini de Fransızlaştırarak Henri Heine ((Anri Ayn) diye okumuşlardır. Fakat, o Fransaya "Fransa ile Almanya arasında samimî bir anlaşma teminine çalışmak için,, geldiğini söylüyor. Ana lisanını, yani Almancayı konuşmak için de daima fırsat gözliyordu.

Şair bilhassa şöyle derdi:

"Fikirlerim de yabancı bir dile nefyedilmiye benziyor. Hapishanelerde, fakat vatanlarının hapishanelerinde çürüyenler ne mesut insanlardır! Çünkü o hapishaneler, ne de olsa, vatanlarından bir parça sayılır. Hapishane gardiyanı da, eğer dilsiz değilse, ana dili konuşur.,,

Henrih Hayne karısı Mathild Mira ile beraber, Fransada bir yaz gittikleri Granvil'de Almanyadan gelen muhacirleri görerek bir gün şöyle demiştir:

"Vatanımı karşımda görüyorum. Her arabada sarışın bir Alman kızı oturuyor. Vaktiyle, gençken vatanımdaki bazı yolsuzlukları ve dar görüşlülükleri şaşkınca tenkit etmiştim. Bunlar, büyük ailelerde görülen ufak geçimsizliklerdi. Bu sürgünleri yabancı topraklarda gördükçe bütün bu hâtıralar zihnimden siliniyor.,,

Henrih Hayne Fransada yirmi beş sene kalmıştır. Şair bu müddet zarfında gerek Lui Filip'in krallığı, gerek İkinci imparatorluk idaresi altında Fransızlardan çok büyük sevgi görmüştür. Sığınacak bir yer, ekmek parası ve şöhret gibi aradığı her şeyi bulmuştur. Eserlerinin bazısını Fransızca, bazısını Almanca yazmıştır. Bunlardan "İntermezzo,, ve "Lires der chants,, (Şarkılar kitabı) Fransızça, "Reisebilder,, (Seyahat tabloları) Almancadır. Onun şiirlerinde bilhassa iztihza ve acı taşıyan marazî bir ruh vardır.

Şair 1856 da ölmüştür.

Ingiltere sulh lehine müessir tedbirler alacak

Paris, 4 (A.A.) — İngiltere hava işleri nazırı, bugün Villa Coublay tayyare merkezini ziyaret etmiştir. Orada Fransız tayyareciliğinin son terakkilerinin ifadesi olan on beş tayyare sıralanmış bulunuyordu. İki tarassut, bir otojir ve iki avcı talim tayyaresi bulunuyordu.

İngiliz nazırı, Bourgetden saat 15 de hareket etmiştir. Hareketinden evvel gazetecilere beyanatta bulunarak, ezcümle Fransız hava nazırı ile iki memleketi alâkadar eden, meseleler hakkında görüşmüş olduğunu ve İngiltereye İngiliz müdafaa kuvvetlerinin sulh lehinde daha müessir olabilmesi için elinden geleni yapmak niyetile gelmekte bulunduğunu söylemiştir.

En büyük keşfi

Kumandan, Liman fon Sanders, Mustafa Kemalle beraber, harbe girmek üzere bulunan bir kıtanın teftişindeler. Cehennem Çanakkalede uykusuz ve gıdasız kalmış Türk neferinin zayıf, çelimsiz ve bitkin görünen halleri, Alman kumandanını ümitsiz düşüncelere götürüyor. Bu fikrini Mustafa Kemale söyleyip isbat etmek isterken, hizalarında bulunan bir Mehmetçiğin göğsünden tutuyor ve sarsıyor. Mehmet, narin bir ağaç fidanı gibi sağa sola sallanıyor. O anda Mustafa Kemalin, ölüleri diriltecek sırra ermiş sesi ve emri, neferin kulaklarından ruhuna geçmiştir. Mustafa Kemal, Alman kumandanına tekrar aynı insanı sarsmasını teklif ediyor. Liman fon Sanders, bu defa tunçtan bir heykele dokunmuş gibidir. Biraz önce yere devrileceğini zannettiği bu cılız görünüşlü varlık, kıpırdamıyor bile...

Bu Türk neferi, Mustafa Kemalin "sıkı dur!,, emrini almadan evvel başka bir insandı; o emirden sonra başka bir insan olmuştur.

Herkes bilir ki tabiatta hiç bir şey yoktan var edilemez. O Türk neferinin ruhunda, küller altında kalmış bir kor olmasaydı hangi nefes, bu ateşi alev haline getirebilirdi? Fakat O'nun nefesi bu kora değmeseydi, kimbilir daha nice asırlar, o kor, soğuyan küller altında bu hararet i saklıyabilecek mi idi?

Mustafa Kemalin en büyük keşfi, Türkün ruhundaki bu sıcak yeri ve bu sıcak yerde toplanan sönmez kudreti bulmasındadır. Onu en evvel kendi benliğinde duymuştu. Bunun için. dir ki Mustafa Kemal, en büyük Türk olduğu kadar en çok Türk olan insandır. Mustafa Kemal, millette özü bulmuştu. Millet de O'na ne istediyse verdi. Bu veriş, o buluş kadar mukaddes oldu. İstiklâl mücadelesi bu veriş ve bu buluşun destanıdır. O ve millet biribirine kalbolarak, dünya üstünde Türklere yeniden bir vatan doğdu. Mustafa Kemal Türksüz ve Türk Mustafa Kemalsiz tarih huzuruna çıkamazdı. Türkün yüreğinde keşf ve fethettiği bu âlem, O'nu Atatürk diye anıyor ve bütün cihan o büyük kâşif ve fatihi bu isimle tanıyor.

Hasan-Ali YÜCEL

Ilim bahisleri :

Türkiyede folklor hareketleri

Yazan: HiKmet Turhan Dağlıoğlu

Folklor, bir milletin anane ve hatıralarını, hakiki varlığını en doğru bir şekilde gösterir. Halk bilgisi bunun içindir ki mütekâmil milletlerde en çok işlenen bir mevzu olmuştur. Halkın anane, itikat, türkü, edebiyat ve bütün etnografik varlığını toplamak suretile elde edilen neticeler çok önemli olmuştur. Bundan çıkan içtimaî neticeleri ve bu neticelerin bir millet hayatında oynadıkları rolü Avrupalı âlimler eserlerinde uzun uzadıya izah etmişlerdir.

Türkiyede folklor hareketlerinin başlangıcı çok eski bir tarihe malik değildir. Avamın havam, yani böceklere benzetildiği bir zamanda halk bilgisine, sevgisine, değer verdiği şeylere, hatıra ve ata yadigârlarına elbette kıymet ve ehemmiyet vermek kimsenin aklından geçmiyordu. Meşhur Macar müsteşriklerinden doktor Konoş Tuna boylarındaki Türk halkının türkü, ninni, inanış ve masallarını toplarken bizde daha bu hareket şuurlu bir surette anlaşılamamış ve başlamamıştı.

Halk bilgisi hareketleri bizde aşağı, yukarı Meşrutiyetten sonra başlamış, sayılabilir. Fakat yine bu başlayış ferdî bir şekilde kalmış, halk bilgisi malzemesi toplıyanlar bunları bir terkip yapmak veya bunlardan herhangi bir netice çıkarmak maksadile değil, sırf şahsî zevklerini tatmin etmek için gelişigüzel topluyorlardı.

Merhum Ziya Gökalp ile Profesör Fuat Köprülü bize bu işin önemini, ilmî bir şekilde toplanma şekillerini, hudut ve mahiyetini öğrettiler. Bilhassa halk şairleri hakkındaki neşriyat bir çok gençlerin bu vadide yazı yazmalarına büyük bir teşvik oldu. Filhakika Cihan Savaşı esnasında çıkan Yeni Mecmua ile Hayat mecmuasında çıkan halk edebiyatına ve halkiyata ait parçalar bizde folklora verilen ehemmiyetin ilk tezahürlerinden sayılabilir. Fakat Anadolu ve Rumelide yaşıyan halk pek eski zamandanberi Karacaoğlanın, Dadaloğlunun, Dertlik, Emrahın ve daha bir çok adı belli olan, olmıyan halk şairlerinin koşma, türkülerini terennüm ediyor, kökleri çok eski zamanlara ait olan ananeleri yaşatıyorlardı. Bu itibarladır ki, fasıl musikisinin giremediği yerlerde halk musikisi, modern tababetin girmediği yerlerde halk tababeti kendi varlığını gösteriyordu.

Folklorumuzu bugün hâlâ derliyememiş bir vaziyette bulunuyoruz. Türkiye folklor itibarile çok zengin malzemeye malik bir ülkedir. Bu hakikati gözönüne alanlar 1928 senesinde Ankarada (Halk bilgisi derneği) altında bir teşekkül meydana getirdiler ve sonra (Halk bilgisi haberleri) adıyla bir de mecmua çıkarmıya başladılar. Bu mecmua sırf folklora ait neşriyatta bulunacak ve bilhassa bu mevzua ait malzemeyi toplıyacaktı. Bu mecmua Türkiyede mesleğini tamamile kavramış, bir mecmua olmak itibarile hususi bir değeri haizdir. Halkevlerinin açılışından sonra merkezini İstanbula naklet miş olan dernek, mesaisini halkevleri nin mesaisile birleştirdi. Esasen halkevlerinin (dil, tarih, edebiyat) komiteleri mahallî halkiyatı toplamak üzere faaliyete başlamışlardı. Halkevleri nin folklorumuzu derlemek hususundaki himmeti büyüktür.

(Halk bilgisi haberleri) mecmuası, bugün (İstanbul — Eminönü) halkevi tarafından neşredilmektedir. Daha şimdiden mecmua Türk folklorile ilgili olan Avrupalı ve Amerikalı âlimlerin hararetle aramakta oldukları bir mecmua olmuştur.

İstanbul belediyesi konservatuvarı, halk türkülerini toplamak hususunda cidden büyük bir faaliyet göstermiştir. Konsevatuvarın ve Halk bilgisi derneğinin Anadoluya yapmış olduğu birkaç seyahatte bir çok orijinal türküler toplanmış bunların besteleri notaya alınmıştır. Bugün radyolarımızda dinlediğimiz güzel halk musikisinin en nefisleri hep bu seyahatler esnasında toplanmış parçalardan ibarettir. Halk türkülerini toplamak hususunda en çok çalışan ve bu büyük işe kendisini bütün varlığı ile vakfetmiş olan İstanbul konservatuvarı müdürü Ziya Demircioğlunu zikretmeği bir hakikat borcu telâkki ediyorum. Yıllardanberi top

Avrupada zannederler ki Müslüman ladığı halk türkülerini muayyen devrelere ayıran bu yorulmaz zat ayni zamanda halk anane ve hikâyelerini de güzel bir üslûpla eserlerinde canlandırmağa ve tesbite muvaffak olmuştur.

(Halk bilgisi haberleri) mecmuasının müdürü Halit Bayrı bilhassa bizde halk bilgisini esaslaştırarak ve buna ilmî bir şekil, bir çehre vermeğe uğraşan değerli bir folkloristtir. (Halk şairleri hakkında küçük notlar) ve (İstanbul argosu) adıyla neşrettiği eserler çok kıymetlidirler.

(İstanbul masalları) diye kıymetli bir eser vücude getiren Naki Tezel bize çok önemli ve kolaylığı kadar güç bir kitap armağan etmiş bulunuyor, Genç yazıcı, güzel İstanbul lehçesini bu kitabında tamamile canlandırmış oluyor. Masalların bir millet hayatındaki mevkii ve değeri düşünülecek olursa Naki Tezelin himmeti kendiliğinden anlaşılmış olur. (İstanbul masalları) bize İstanbul halkının inanışlarını, nelere kıymet verdiğini, halk muhayyilesinin hududunu, halkın ahlâk telâkkisini âdeta bir tablo şeklinde göstermektedir.

Tıbbî folklor sahasında memleketimizde yegâne araştırmalar yapan genç âlimlerimizden doktor Süheyl Ünverdir. Halk tababeti asırlardanberi her yerde kendini kuvvetle göstermiş bir varlıktır. Hâlâ bizde köylerde hattâ bazı kasabalarda halk tababeti hükmünü icra eder. Yaraları dağlamak, onlardan muhtelif hastalıklra ilâç yapmak bugün hâlâ rastladığımız şeylerdir.

Sadettin Nüzhetin bir arkadaşile birlikte Konyada neşrettiği (Konya vilâyeti halkiyat ve harsiyatı) mahallî folklor tetkiklerinin bellibaşlı eserlerinden sayılır.

Mahallî lehçeleri toplamak hareketi ise bizde yarım asırdan fazla bir zamandanberi şuurlu bir şekilde başlamıştır. Vefik Paşanın Lehçei Osmanî, tezvif maksadile de olsa Kastamonu valiliğinde bulunmuş olan Galip Paşanın Kastamonu dilile yazılmış şiirleri, İspartalı Böcü zade Süleyman Efendinin İsparta tarihindeki İspartaya ait halkiyatı ve Ziyaettin Fahrinin muhtelif makalelerinde bahsettiği folkloristlerle Şemsettin Samiyin ve bilhassa meşhur Münif Paşanın türkçe kelimelerle atalar sözüne verdikleri değerin ehemmiyetini burada kaydetmeden geçemiyeceğim.

Hâmit Koşayın (Ankara Budun bilgisi) adlı eseri de bilhassa kendi nevinde kıymetli bir eserdir.

Komşu Memleketlerde :

Bulgaristanda bir hâdise

Komşu ve dost Bulgar memleketinde son hafta içinde bir mühim kültür hâdisesi oldu. Bulgar millî tiyatrosu baş artisti Vlâdimir Trandafilofun sanat hayatının yirminci yılı büyük merasimlerle kutlandı. Bulgar Kralı Samejeste Boris, büyük sanatkârı taltif etti. Maarif Nezareti takdirname verdi.

Komşu memlekette vukubulan bu sanat hâdisesi dolayısile meşhur Bulgar artisti hakkında bir parça malûmat vermek istiyoruz:

Vlâdimir Trandafilof Varnada doğmuş, Türklerle çok yakın teması olan ve türkçeyi fasih konuşan Türk dostu bir artisttir. Büyük müelliflerden birinin kendisine verilecek bir rolü türkçe olarak bizim sahnelerimizde Türk artistlerle birlikte ifa etmek hususundaki merakı çok büyüktür. Bu husuta Türkiyede bazı dostlarına müracaatte de bulunmuştur.

Yakovlof, Trandafilofu keşfederek Bulgar sahnesine mal etmiştir. 1924 senesindenberi Bulgar millî tiyatrosunda hiçbir büyük piyes yoktur ki, Trandafilof orada rol almamış olmasın. (Hamlet) en güzel onun tarafından temsil edilmiştir. Şekspirin Koriolan piyesindeki baş rolü ile Meridinganın muhakemesindeki rolü Bulgaristanda Trandafilof yaşatmıştır.

Geçen gece Sofya münevverlerinden iki, üç bin kişi karşısında Bayronun harikulâde şiiri Manfredi canlandıran Trandafilof bestekâr Şumanın dehasını da birlikte yaşatmıştır. Pariste sanatini tekemmül ettirdikten sonra Bulgar millî tiyatrosunda 16 yıldır kültüre hizmet eden ve türkçeyi çok tatlı bir şive ile tekellüm eden sanatkârı tebrik ederiz.

Halkevlerinin folklore ait neşriyatı zengin bir malzeme vazifesini görmektedir. İspartada çıkan Ün, Çorumda çıkan Çorumlu, Balıkesirde çıkan Kaynak) mecmualarile Antep halkevinin çıkartmış olduğu folklore ait yazılar bu hususta dikkate şayandırlar.

Folkloristlerin ortaya koydukları bu malzemeler yarın için çok kıymetli bilhakikatlerin meydana çıkmasına ve içtimaî hâdiselerin aydınlanmasına yarıyacaktır.

Halk edebiyatımızın bu hususta oynıyacağı rol çok geniş ve verimli olacaktır. Profesör Fuat Köprülünün çıkartmağa başladığı (Türk halk edebiyatı ansiklopedisi) isimli eser tamamlandığı zaman ilim âlemimiz büyük bir eser kazanmış olacaktır.

Türkiyede folklor hareketlerinin inkişafı bize istikbal için bir çok şeyler vaadetmektedir.

Türkiyat enstitüsünün zamanla folklore ait malzemeleri ilmî bir şekilde neşretmesi büyük bir kazanç olacaktır.

Folklor hareketlerini inkişaf ettirmek için halkevlerinin oynıyacağı rol ise hepsinden mühimdir.

Hikmet Turhan Dağlıoğlu

Günlerin peşinden:

Celâl Bayar gazeteci

Meğer Başvekilimiz Celâl Bayar eski bir gazeteci imiş. Lâtife etmiyoruz: Hem de Basın Kurumunun defterlerinde aza olarak kayitli bir gazeteci!

Dün kendi şereflerine verilen ziyafete yalnız Başvekil değil, böylece bir eski gazeteci olarak geldi ve gazeteci arkadaşlarına canlı bir havadis hediyesi olmak üzere daha dün şehrimize ayak basan İstanbul Valisi Lûtfi Kırdarı yanında getirdi.

Gazeteciler muhterem Başvekilimizin bu nezaketine nasıl mukabele edeceklerini bilemezlerken Kurum Başkanı Hakkı Tarık Us'un bir teklifini de memnuniyetle kabul etti: Basın Kurumunun fahrî reisi oldu.

Bir gün evvel gazetecileri kendisi için "fahrî müfettiş,, yapan sayın Başvekil Celâl Bayarın gazeteciler Kurumuna "fahrî reis,, olması hakikaten güzel oldu?

Hasan KUMÇAYI

Çelik ciğer

Bir Ingiliz Lordu 500,000 lirasını çocuk bakımına verdi

İngiliz sanayi adamlarının en büyüğü ve İngilterenin en zengin adamı Lord Nüfilddir. Bu zat İngiltere'de yalnız zenginliği ile değil, ayni zamanda cömertliği ve iyi kalpliliği ile de şöhret kazanmıştır.

[illegible] ları ile bilhassa bugünlerde İngiltere'de salgın denecek bir halde olan çocuk felçleriyle çok yakından alâkadar olmaktadır. Lord, çocuklarda akciğer adalelerinin felce uğraması neticesi zuhur eden bu korkunç illetle mücadeleyi âdeta bir dava haline getirmiştir.

Akciğer felci için bir tek çare "çelik ciğer,, kullanmaktır. Fakat çelik ciğer denen bu âletler çok pahalıdır. İngiltere hastanelerinde ise hemen hemen bir düzüne kadar vardır. Bu hastalığa yakalanan bazıları ise, bakımsızlık yüzünden ölmektedir.

Bu vaziyeti gören Lord Nüfild, şu kararı vermiştir: "İngiltere imparatorluğu dahilinde bütün hastanelerde mutlaka "çelik ciğer,, bulunacaktır. Otomobil fabrikaları, bu gün sanayiden istenen her şeyi yapabilecek kudrettedir. Binaenaleyh otomobil fabrikaları hemen çelik ciğer yapmağa başlıyacaklar bir kaç hafta içinde bana teslim edeceklerdir.

Bu gün lüks otomobiller ve kudretli harp tayyareleri yapmakta olan büyük fabrikalar, derhal faaliyete geçecek, bir kaç bin "çelik ciğer,, yapacaklardır. Bu fabrikalerin her birisi 8 İngiliz lirasına mal olmaktadır.

Lord bu iş için 500 bin İngiliz lirası vermiştir. Lordun yaptığı bu çok büyük insanlıkla, dünyada her sene, bir çok çocuklar ölümden kurtulacaktır.

Macaristanda bir çiçek kasabası

Macaristanda Kloça adında küçük bir kasaba vardır. Buraya "çiçek pahtı,, derler. Çünkü bu kasabada dünyanın en nefis ve en nadide çiçekleri vardır.

Fakat bu şehrin meziyeti yalnız güzel çiçek yetiştirmesinde değildir. Burada bütün genç kızları ve genç kadınları birer çiçek sanatkârıdır. Elbiselerini, evlerini ve eşyalarını nefis çiçek resimlerile tezyin ederler. Buraya dolaşan bütün insanların bilhassa kadınlerin elbiselerinde hep çiçek resim ve çiçek tezyinatı görülür.

Kuyumculuğumuzu alaylılıktan kurtaralım

Yazan : Hakkı Süha Gezgin

Sanat mekteplerinin, memlekette gördüğü güler yüz, heyecanlı atılış, bu mekteplerin ne kadar yerinde kurulduğunu gösteren güzel bir işarettir. Başlıyalı, henüz birkaç yıl olduğu halde, bugün ticaret hayatında, atelyecilikte oralardan yetişmiş kadın, erkek gençlerin yer aldıklarını, vazife gördüklerini ve şöhret kazandıklarını işitiyoruz.

Piyasayı yakından tanıyanlar, bugün artık kadın şapkalarının dışardan gelmediğini söylüyorlar. Sokaklarda, topluluklarda, tramvay, tren, vapur gibi yerlerde rastladığımız o güzel, bazan belki tuhaf fakat daima cici ve alımlı kadın şapkalarının hepsi, burada, sanat mektep ve enstitülerinden çıkanlar tarafından yapılıyormuş. Yine piyasa ve hesaptan anlıyanların dediklerine bakılırsa, yalnız İstanbulda kadın şapkalarına senede üç milyon lira harcanıyor. Bu üç milyon liranın memlekette kalışı, bir yandan birçok yurddaşı geçindirmek bir yandan da millî servetin dışarıya akmasına da sed çekiyor. Bu kadarla kalsaydı bile yine kuruluşlarının hakkı ödenmiş olurdu. Halbuki bu kazancın yanında çiçekçilik, terzilik, beyaz iş ve daha başka benim bilmediğim birçok kolları da vardır.

Bu yıl Ankarada açılan sergileri görenlerde sevinçle takdir birleşmişti. Fakat kimbilir niçin bu mekteplerde kuyumculuğa yer verilmiyor. Belki yeni oldukları, henüz kuruluş çağında bulundukları içindir.

Bugün gümüş ve altın işçiliği feci bir buhran geçiriyor. Eski Türk eserleri, örnekleri ortada durduğu halde, aynı nefasetle taklit bile edilemiyor. Kakmacılık, tel işleri, savak, mine hemen hemen ortadan kalkmış gibidir. Sanat okulları, bu yokluğa doğru sürüklenen değerli Türk sanatının elinden tutmağı, kendilerine vazife bilmelidirler. Yaşadığımız çağ, artık kuyumculuğun alaylı bir halde kalmasına tahammül edemez.

Ingiltere devlet merkezinin Kanadaya nakli tasavvuru

Plânı öne sürenlerin müdafaa ettikleri esaslar kabul olunacak mı?

İngiltere devleti merkezini Kanada dominyonuna nakle başladı. Kral Corcun Amerikaya yapacağı seyahat dolayısile bu nakil keyfiyeti İngilizleri adamakıllı meşğul ediyor. Şimdiye kadar misli görülmemiş muazzam bir plânın tatbik safhasına geçmesini İngiliz [illegible] renler İngiliz Gazetelerinde neşriyatta bulunuyorlar. Filhakika dünya haritası göz önüne alınınca muazzam Britanya İmparatorluğu ile İngiliz adaları arasındaki muvasala ve rabıtanın ne kadar güçlükle yapıldığı görülecektir. En son dünya hâdiseleri bütün İngilizlere şunu anlatmıştır: Britanya imparatorluk merkezi Avrupada bulundukça bir harp vukuunda İngilterenin beyni yalnız bir kaç saat içinde tayyareler tarafından parçalanmıya maruzdur. Bundan başka, Umumî Harp senelerindeki tahtelbahir ablukası İngiltereye pahalıya mal olmuştur. O derecede ki, Almanlar bu ablukayı şayet vakit ve zamanile adamakıllı tertip ederek senelerce mukavemet edebilselerdi Britanya imparatorluğu derhal mahvolabilirdi. Fakat Almanların hazırlıksız olarak böyle bir teşebbüse girişmeleri kendi aleyhlerine bir netice verdi. Müstemlekelerden tedarik edilecek zahireleri abluka içinde bulunacak devlet merkezine nakil, bin bir müşkülâta tâbidir. Manş üzerinden uçarak Londrayı bombardıman edecek binlerle düşman tayyaresi ise İngiltere merkezini harabeye çevirebileceği korkusudur ki, İngiltere devlet ricalini, Kanadayı intihaba sevketmiş bulunuyor

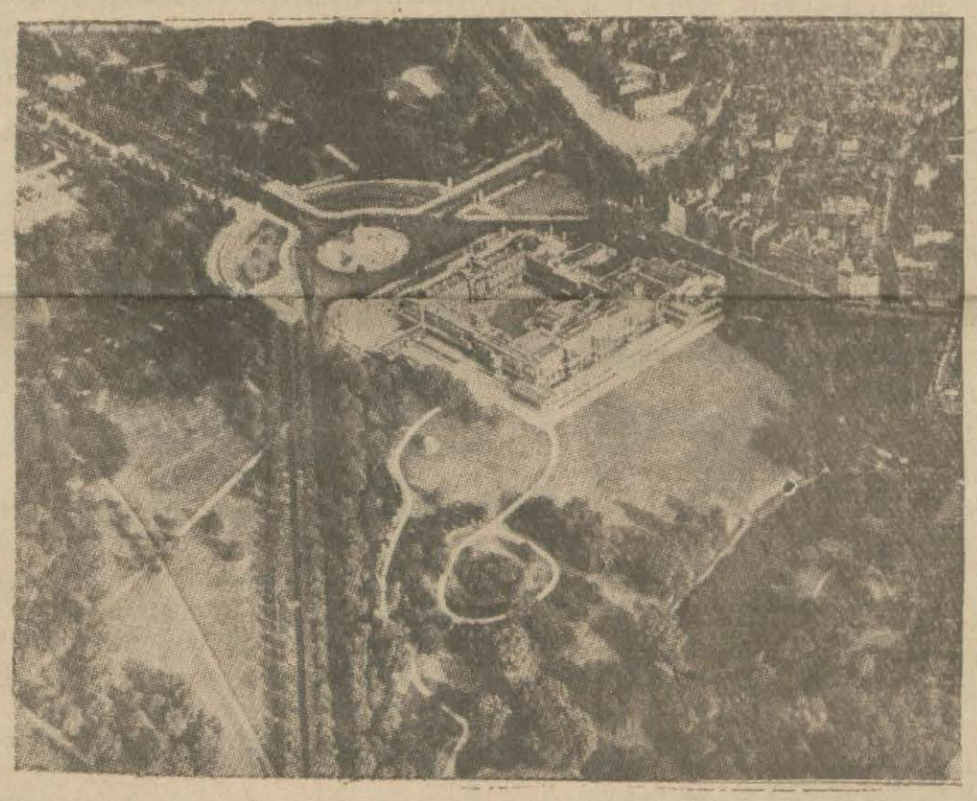

Kanada

3 milyon 700 bin kilometre genişliğinde çok zengin ve halî toprakları olan Kanada milyonlarca insanın iskân ve iş bulmasına elverişlidir. İngiltere devlet adamlarına nakil keyfiyetini hatırlatan hattâ tahakkuku doğru adım attıran sebeplerin başında Kanadanın gerek coğrafî mevki itibarile dünya siyasetinin bugün ve yarın alacağı istikamete uygunluğu, gerek genişlik ve terakkiye istidadı oluşu bulunmaktadır. Tasavvur edilen ve tatbikine başlanan bu muazzam nakil plânı mucibince bir kaç ay evvel en büyük tayyare fabrikalarından bir kaçını İngilizler Kanadaya naklettiler. Bu suretle ilk adım atıldıktan sonra devlet teşkilâtının geniş teşkilâtlı bazı şubeleri de Kanadaya götürülecektir. İngiliz Bankaları Kanadada inşa ettirdikleri şube binalarile teşkilâtlarını o suretle hazırlamaktadır ki, istenildiği anda gürültü patırdısız, evrak çantası ve kasalarla birlikte Londradaki Merkez Bankası teşkilâtı kısa bir müddette oraya nakledilebilsin.. Kanadanın mesahai sathiyesi Avrupa İngilteresinden 40 kere geniştir. Nüfusu şimdilik on bir milyondur. Bu kadar geniş olan topraklar muazzam bir iskân siyaseti takibine yaratışlıdır. Daha şimdiden İngiltereden Kanadaya senede bir milyon insan gitmek tedir.

Her gün bir parça daha fazlalaşmaktadır. 20 sene devam edecek bir göç siyaseti sayesinde bugün Britanya adalarında yaşıyan insanların kısmı azamı Kanadaya iskân mümkün olabilecektir. İngiliz donanmasının barınmasına elverişli yerler Kanadada çoktur. Devlet merkezi ticaret, endüstri ve ordu teşkilâtı Londradan kaldırılarak Kanadaya götürülecektir. Kralın ikamet ettiği Londrada da bugünkü Buking-ham saray yerine beş on yıl sonra Kanadanın merkezi olan Otava sarayını düşünenler tahminlerinde aldanmadıklarını iddia ediyor. Londra bugün oynadığı rolü Otavaya devrettikten sonra dünya siyaseti Kanadadan kolaylıkla idare edilebilecek ve bugünü görmek beş, on yıl daha ömrü olanlar için mümkün olabilecektir. Bu plânın İngiltere imparatorluğu için asıl büyük bir ehemmiyeti de, Britanya imparatorluğu Kanadadan idareye başlandıktan sonra Amerika ile İngiltere arasında yapılacak teşriki mesaidir. Kral Corcun seyahati münasebetile daha şimdiden Britanya ve Amerika siyasî mihverinden bahsedenler bu iki devletin dünyayı müştereken drije edeceklerini söylüyorlar. Filhakika bu iki kuvvetli ve zengin devlet başbaşa verecek olursa dünya yaşayışında büyük bir tebeddül olacağı muhakkaktır. İngiliz filosunun en büyük üssü Amerikanın garp sahillerindeki Venkuver limanı olacaktır.

Bu takdirde Japonyanın çanına ot tıkanacak! Çünkü bütün Japon tehdidi altında olan İngilterenin güvendiği en büyük Hong - Kong ve Singapur üsleri ile istihkâmlar otomatik bir surette İngiliz devlet merkezile filosuna yakın laşacaktır. Amerika ile İngiltere filolarının birleşik hareket etmeleri ise, Japonyanın büyük emellerine derhal nihayet verebilecektir.

Kanada yukarda nakledilen şekilde ve çok yakın bir atide bir dominyon-luktan Britanya devletinin merkezi haline getirildikten sonra dünya haritası üzerinde çok yeni değişiklikler olacağı da gayet tabiidir.

Günün Meseleleri :

Soba borulari

Borulardan Sokağa Akan Pisliklerden Halk Şikâyetçi

Karakış, elikulağında, neredeyse bastıracak. Her evde, her dairede kış hazırlıkları bitti. Sobalar kuruldu.

Yalnız bazı soba sahiplerinin gözönünde tutmaları lâzım gelen, görünüşte ehemmiyetsiz, fakat başına gelen adamı bir hayli sinirlendiren bir nokta var:

Şehrimizde bazı semtlerde evlerin bir çoğu ahşaptır, baca tertibatları yoktur. Kış gelip ev sahipleri soba kurmak endişesine kapılınca, pencereden veya sokak kapısı üzerinden bir delik açarak boruyu sokağa uzatıverirler. Birkaç gün sonra borularda toplanan katranlar dirseğin aralığından bir yağmur damlası halinde sokağa akar, ve daimî bir geçit yeri olan sokaktan gelip geçenlerin üstü başı pislenir. Pardesü veya şapkanın üzerindeki bu simsiyah leke hiçbir ilâçla da çıkmaz.

Fatihten bir mektup yollayan okuyucumuz F. Kırktepe, bundan şöyle dert yanıyor:

"Geçen sene idi. Bir sürü masrafa girerek yaptırdığım yeni paltomla böyle bir borunun altından geçerken omuzuma üç katran damlası yapıştı. Dehşetli üzüldüm. Eve gelince benzin ve sabunlu bezle uğraşıp temizlemek istedim. Fakat leke daha fazla yayıldı. Nihayet temizletmeğe gönderdim. Fakat 250 kuruş verdiğim halde leke yine belirsiz olarak kaldı. Şimdi ben bu ziyanımı kime ödeteceğim. Bunu, bu gibi ev sahiplerinin nazarı dikkatine çarpmak için yazmanızı rica ederim..,

Okuyucumuzun hakkı var. Şehrimizde sokaklarda birer kol gibi uzanan bu borular pek çoktur. Ayni zamanda bunlar yayakaldırımlarını da pisletir.

Umumun menfaati ve şehrin temizliği namına bu gibi ev sahiplerinin daha şimdiden ufak bir masrafla evlerinde icap eden tadilâtı yapmaları veya ince bir boru ile toplanan pislikleri akıtmaları medenî insanlık vazifelerindendir.

Amerikada

725 milyon dolara bir kanal daha açılacak

Vaşington, 4 (A.A.) — Nevyork Times gazetesine göre, resmî mahfiller ve kongrenin Vaşington azası, Atlas denizini Nikaragua üzerinden pasifik denizine bağlıyacak yeni bir kanalın inşasına büyük bir alâka göstermektedirler. Amerika ordusu bu projeye müzaheret etmektedir. Zira tek bir Panama kanalı harp vukuunda kolaylıkla tahrip edilebilecektir.

Yeni kanalın inşası masrafı 725 milyon dolar ve uzunluğu 277 kilometre olacaktır.

Bizans ordusu bozguna uğramış, Imperator kendini zor kurtarmıştı

Medineden gelen bir atlı Halifenin ölüm haberini getirdi Halit bu kötü haberi zafere kadar sakladı

— 28 —

— 12 —

TOPRAK, ANAHTARDIR!...

Peygamber öleli ancak üç yıl olmuştu. Ebubekir çok iyi yürekli, sevimli ve yumuşak bir adamdı. İslâmlığın kuvvet verdiği, uyandırdığı Arap milleti çölden fırlamış, din uğrunda ölenlerin cennetini andıran ülkelere doğru yayılmaya başlamıştı.

Şimalden Suriye hududunda Bizansla, Şarkta Fırat boylarında İranla karşılaşmış, zaferler kazanmıştı. Bu iki ülke de o zaman dünyanın en zengin yerleriydi.

Ebubekir ölürken halifeliğe Hattab oğlu Ömeri namzet göstermişti.

Ömer gözü pek, çok doğru, vazifesine âşık, işte hatır tanımayan bir adamdı. Bunun için bazılarının hoşlarına gitmezdi. Ebubekire bundan şikâyet ettiler. O şu cevabı verdi:

— Onun sertliği, benim yumuşaklığımın zararlarını önlemek içindir.

O günlerde Suriyede Şeria nehrine dökülen Yermük çayı kenarında bir harp başlamak üzereydi.

Bizans imparatoru Herakliyüs yüz bin kişilik ordusuyla kendisinden beş altı misli az olan Arapları tepeleyeceğini sanıyordu.

İslâmlar üç günde üç defa bozuldular, fakat her defasında toparlanarak tekrar saldırdılar. Kumandanları Halit bin Velid burada bir çöl aslanı gibi harp ediyordu. Bir günde dokuz kılıç kırmıştı. Yıldırım gibi, ordusunun her tarafına yetişiyordu.

Bu sırada Medineden gelen bir atlı halifenin ölüm haberini getirdi.

Halid bu haberi sakladı.

Üçüncü gün koca Bizans ordusu korkunç bir bozguna uğramış, imparator kendisini zor kurtarmıştı.

Ömer böyle bir zafer haberi arasında halife olmuştu.

Suriye ve Mısır hudutlarında zaferler biribirini kovalayordu.

Şarktan da iyi haberler geliyordu.

Beyaz şalvarlı, uzun gömlekli, kefiyeli ve abalı çöl insanları Bizansın ve İranın saraylarına, bahçelerine, zengin şehirlerine sahip oluyorlardı. Bu zenginliğin beşte biri Medineye taşınıyor, bir iki sene önceye kadar küçük vesade bir çiftçi kasabası olan bu yer pek çabuk büyüyor, süsleniyor, zenginleşiyordu.

Yazın son günleriydi; güneş tepeye gelmek üzereydi.

Bir atlı Necd yolundan Medineye doğru dörtnala yaklaşıyordu.

Kefiyesinin uçlarını burnunun üstüne kadar kaldırmış, yüzünün yarıdan çoğunu, boynunu ve ensesini kapatmıştı. Atı da kendisi de ter içindeydi. Tozlar bu terlere bulanmış, âdeta her ikisini de balçıkla sıvamıştı.

Sağlı sollu, tarlalar ve sebze bahçeleri uzayıp gidiyor, bunların ötesinde berisinde küme küme hurma ağaçları, yeşil şemsiyeleri andırıyorlardı.

Tarlalarda çalışanlar eskisi kadar çok değildi. Çünkü hudutlardan Medineye gelerek halka dağıtılan mallar onlara yetiyordu.

Bir sürü yarı çıplak çocuk onu sevinç haykırışları ile karşıladılar. Biri sordu:

— Selâmâleyküm, ne haber? Ganimet nereden?

Atlı onlara selâmdan başka cevap vermedi. Bozuk ve dolambaçlı sokaklardan, kerpiç ve tuğladan yapılmış basık evler arasından ayni hızla geçti.

Şurada üç kadın yün eğiriyorlardı.

Ötede bir ihtiyar bir koyunu boğazlıyordu.

Taştan yapılmış büyük bir evin küçük pencerelerinden şarkı ve ud sesleri geliyordu.

Bu Emevilerden Osmanın eviydi. Daha ötede Avam oğlu Zübeyrin beş katlı evi bütün Medine damlarının üstünde bir kule gibi yükseliyordu.

Atlı biraz daha ötedeki küçük bir evin önünde birdenbire atının dizginlerini çekti. Şaha kalkar gibi yaptı; soluk soluğa durdu.

Evin kapısı açıktı. On iki yaşlarında bir çocuk koşarak atı tuttu.

— Selâmü âleyk. Emirülmüminin burada mı?

Diye soran atlıya:

— Aleykümüsselâm; babam içerde.

Dedi.

Postacı kapıdan girince kendisini küçük bir avluda buldu; burası dört köşeliydi ve çepçevre dört odası vardı.

Birinci odadan genç bir kadın göründü. Bir zare bürünmüştü. Yüzünün yarısı, göğsü açık gömleği ve bol şalvarı görünmüyordu. Süzgün yüzü, iri kara gözleri insanın bakışlarını çekiyordu. Fakat postacı gözlerini yarıdan çok kapayarak ellerini göğsüne götürdü ve baş eğdi:

— Selâmüaleyk, Ya Seyyedetina!

— Ve aleykümüsselâm!

Bu kadın halife Ömerin kızı ve peygamberin dul karısı Hafse idi.

Adamın sormasına vakit bırakmadan karşıdaki kapısı açık odayı gösterdi:

— Emürülmüminin oradadır!

Postacı sola döndü; dosdoğru yürüdü. Eşikten geçti. Yerdeki hasırın üstünde bir adam diz çöküp oturmuştu. Önünde küçük bir rahle vardı. Orada ceylan derisi üstüne yazılmış olan bir kitaba eğilmiş, okuyordu.

Bu kitap, halife Ebubekir tarafından toplanmış olan mushaftı. Bütün dünyada henüz bir tane daha yoktu. Vaktile Sumer Türklerinin çivi yazısından alınmış olan bir çeşit alfabe ile yazılmıştı.

Elli yaşlarındaki halifenin başında bir takke, sırtında bir aba vardı. Abanın önü açıktı. Buradan, Ömerin topuklarına kadar inen gömleği görünüyordu. Asıl göze çarpan t... fı bu eski abanın altındaki göml... sekiz, on tane yamanın bulunu... du.

Irakta ve Suriyede gümüş, a... elmas ve ipek yağmasında olan yük ve zengin orduların kumand... İslâmların en büyüğü işte bu ad... dı. İran Kisralarının, Bizans imp... torlarının bütün şatafat ve zen... likleriyle göçüp gitmelerini haz... yan adam işte bu adamdı.

Bu adam ki eğer o büyük imp... torlar değil, en küçük uşakları ... görmüş olsalar sadaka verecek o... lardı.

Postacı, halifeye bir adım ... durdu. Ellerini göğsünde çapraz... rak baş eğdi ve yüksek sesle se... verdi:

— Selâmüaley Emirülmümini... rahmetullahü berekâte...

Halife Ömerin sert bakışları ... dakika daha satırlar üzerinde y... dü. Sonra başını yavaşça kald... Dudaklarının kımıldanışından k... kendine bir şeyler okuduğu he... belli oluyordu. Onları da çabuk b... di.

Cevap verdi:

— Ve aleykümüsselâm! Ehle... Sehlen! Nereden geliyorsun?

— Iraktan!

— Müsenna da Halitten ve Ce... oğlu Ebu Abideden geri kalmaz. ... gi savaşı kazandı?...

Asker koynundan çıkardığı bir ... ri parçasını uzattı:

— Bu mektubu verdi.

Ömer onu aldı. Merakla açtı v... kumağa başladı.

Okudukça kaşları çatılıyor, g... leri sıkılıyor ve yüzünü bir tasa ... lıyordu.

Başını kaldırınca askeri baştan ... yağa kadar süzdü:

— Peki!

Sonra seslendi:

— Hafse!

— Lebbeyk!

— Yolcuya su ve yiyecek ver!

Asker kapının önünde bakır ... rikten dökülen suyla ... yıkadı. Tahtadan bir tepsi içinde ... tirilen kızarmış eti büyük bir işt... yemeğe başladı.

Bu sırada Ömer dışarı çıktı.

Öğle namazı mescitte her zam... gibi büyük bir kalabalıkla kılın...

(Devamı var)

Bugün SAKARYA sinemasında
SAADET DURAĞI
Patinaj Kraliçesi
Sonia Hennie ve Don Ameche
tarafından Fransızca sözlü nefis ve parlak bir film.
BÜYÜK ŞEHİR
Louise Rainer - Spencer Tracy - Victor Varconi
tarafından Fransızca sözlü aşk, his ve heyecan filmi
İlâveten : YENİ PARAMUNT JURNAL
Bugün saat 1 ve 2,30 tenzilâtlı matine

Tarihten bir yaprak :

Çengeloğlunun oyunu

Yazan: **Niyazi Ahmet**

Bir müddet evvel Türkiyemize gelen ecnebi bir tayyareci, gördüğü misafirseverlik ve kolaylıktan büyük sitayişle bahsetmişti. Bu tayyareci Türkiyenin yirmi sene evvelini de biliyormuş. İki devri mukayese ettikten sonra yeni Türkiyenin veçhesini anlatmağa çalışıyor. Hiç şüphe yok ki, tayyarecinin sözleri memleketimiz için iyi bir propaganda vesilesi olmuştur.

Bu, bana eski devirlerin propagandalarını hatırlattı. Daha yakın zamana kadar Türkiye aleyhinde ya bilerek, yahut bilmiyerek her tarafta yalan yanlış propagandalar yapılırdı. Bir çok memleketler, yurtlarını yabancılara tanıtmak için hükûmetlerinin mühim yekûnlar tutan tahsisatlarını propaganda ayırmışlardır. Memleketimizi bir vesile ile ziyaret edenler, fahrî propagandacımız oluyor.

Eskiden aleyhimizde propaganda yapanların hakları da vardı. İşte bir misal: Meşhur Kaptanıderya Çengeloğlu Tahir Paşa, Fransanın Türkiye sefirini nedense sevmez, onu İstanbuldan uzaklaştırmayı düşünürmüş. Tahir Paşa kararını verdikten sonra çaresini de bulmuş. Fransız sefirini çağırmış:

— Sizin İstanbuldan ayrılmanız lâzım..

— Neden icap etti?

— Anlıyorum ki, İstanbulun havası size iyi gelmiyor.

— Bilâkis.. Memleketinize geldikten sonra toplandım. O kadar memnunum ki...

Tahir Paşa kızmış:

— Fakat gitmeniz muhakkak lâzım. diye ayak diremiş. Sefir mütemadiyen:

— İstanbulu çok severim, havası çok iyi demiş.

Çengeloğlu:

— Beni demiş, on altıdan edeceksin.

— Anlamadım?

— Anlamıyacak ne var? Eğer İstanbulu terketmezseniz bir köle bir de ip alacağım.

— E..

— Köleye diyeceğim ki, git şu Fransız sefirini öldür.

— Benim mi öldürteceksin?

— Çok iyi anladınız.

— Fakat iyi anlıyamadım. İpi ne yapacaksınız?

— İşte onu anlıyamazsınız. İple de seni öldürdüğü için köleyi idam edeceğim.

Bu suretle adalet yerini bulmuş olur.

— Bütün bunlar benim İstanbuldan gitmem için mi?

— Yalnız bunun için..

Tahir Paşa, fazla söylemeden dışarı çıktı. Fransız sefiri ikinci günü İstanbula veda için hazırlık yapıyordu.

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin — 28

Aliyoşa, ansızın kaşlarını çatarak:

— Bütün bunları nereden biliyorsun. hem nasıl oluyor da bu kadar emniyet ve katiyetle hükümler verebiliyorsun?

Diye sordu.

— İyi ama, sen de neden vereceğim cevaptan korktuğun halde bana bunu soruyorsun? Anlaşılıyor ki, sözlerimin gerçek olduğunu biliyorsun.

— Hayır, yanılıyorsun. İvan para ile satın alınacak adam değildir. Sen onu sevmediğin için böyle söylüyorsun.

— Öyle mi?.. Altmış bin rublelik çeyiz az şey olmamakla beraber hadi onu geçelim; ya Katerinanın güzelliği?.

— İvanın gözü daha yükseklerdedir. Ruble yığınları onun başını döndüremez. O ne gurur, ne huzur peşindedir. Belki ıstırabı arıyor.

— Bu deli saçması da ne?..

— Mişa, onun şedit bir ruhu ve esir bir zekâsı var. Başında bir türlü anahtarını bulamadığı büyük bir fikir hazinesi seziyor. İvan o adamlardandır ki, milyonlara sırtını döner ve yalnız düşüncesini öğütecek şeyi arar.

Mişa, yüzünde şiddetli bir kin buruşmasiyle bağırdı:

— Bırak canım, dedi; intihalcinin biri.. Stareçin hükümlerini teyit ediyorsun. Onu muamma sayıyorsunuz.. Muamma; evet ahmaklığın muamması... Düşünmeğe değer bir tek noktası yok. Azıcık gayret et, sen de anlarsın. Yazdığı makale gülünç ve riyakâranedir. Tez diye müdafaa ettiği şeye bak: "Maneviyet olmazsa, ahlâkî hiç bir kayt olmaz. Yani dinsize dünyada her şey mübah..., O, bu nazariyesini söylediği vakit, "Mitya,, nın: "Zamanı gelince ben, bu hükmü hatırlıyacağım!,, dediğini unutma. Bu maskara nazariye, ancak çapkınların, edepsizlerin taraftar olacakları bir şeydir. Hakikatte ise "Ali hoca, Hoca Ali,, kadar mânasız bir ukalâlıktır. Çünkü ebediyete, ahrete inanmadan da insanlık fazilet ve namus içinde yaşamak kuvvetini kendinde bulur. Bu yaşayış kuvetini, hüriyet, müsavat ve kardeşlik inanışlarında bulmak mümkündür.

Rakitin, heyecanlandığı için daha çok söyliyecekti. Fakat, bir şey hatırlamış gibi ansızın lâfını kesti. Ters bir gülüşle:

— Hadi, artık yeter... Ama, sen niçin gülüyorsun? Yoksa beni aptal bir düztaban yerine mi koyuyorsun?

— Hayır, ne münasebet?.. Böyle bir şey aklımdan bile geçmedi... Bilâkis sen, zekisin... Sebepsiz gülmüş olacağım. Bırakalım bunları... Yalnız bu kadar ateşlenmenin sebebini ben, Katerin İvanovnaya tutkunluğunda buluyorum... Bundan epey zamandır, şüpheleniyordum. İşte İvanı bunun için sevmiyor, onu kıskanıyorsun.

— Katerinin parasına tamah ettiğimi de söyle... Hadi hadi sıkılma, işi bu kerteye kadar götür.

— Hayır, seni incitmek istemiyorum.

— Olabilir... Fakat seni de İvanı da şeytan alsın!.. İkiniz de Katerin İvanovnanın ne sevimsiz olduğunu bir türlü anlamıyorsunuz. Onu sevmek için, nasıl bir sebep var?.. İvan, her tarafta bana sövüp sayıyor. Ben de ona mevlid okuyacak değilim ya!..

— İvanın senin hakkında ne iyi, ne fena bir tek söz söylediğini hiç işitmedim.

— Öyle mi sanıyorsun?.. Daha evvelki gün Katerin İvanovnanın evinde benim hakkımda ağız dolusu konuştuğunu duydum. Bunlar meydanda dururken, kimin kimi kıskandığını artık siz kendiniz düşününüz. Demiş ki, eğer bir gün başpapas olmaktan vazgeçersem yakın bir istikbalde Petersburga giderek orada bir gazeteye intisap eder ve mühim tenkitler yazarak şöhretimi etrafa yayarım. On sene içinde de mecmuayı satın alır ve zengin olurum, hülyasında imişim.

Kendini gülmekten alıkoyamıyan Aliyoşa:

— Bütün bunlar, belki tıpatıp gerçekleşir!

Dedi.

— Sen de mi, sen de mi alaya başladın Aleksi?..

— Yok canım, şaka ediyorum... Hoş gör. Fakat bütün bunları sana kim yetiştirdi?

— Dimitri söyledi... Hem bana değil Gruşinikaya... İstemiyerek dinledim. Çünkü odadan bir kapı ile ayrılan mutfakta idim ve ağabeyin orada iken çıkıp gidemezdim.

— Haa.. Evet bu kadının senin akraban olduğunu unutmuştum.

Rakitin kıpkırmızı:

— Akrabam... Bu kaltak benim akrabam ha!.., diye haykırdı; sen çıldırdın mı?

— Akraban değil mi?.. Böyle de... lerini işitmiştim.

— Nerede, kimden?.. Ah siz yok... siz, Karamazoflar, eski, asil bir aile... cukları gibi mağrur tavırlar alırsı... Ama olsun, ki babanız, başkaları... masalarında dalkavukluk ve soyta... papasının oğluyum... Fakat bu, siz... eder... Evet sizin yanınızda adî bir... ni tahkir etmek hakkını vermez.. ... nim de kendime göre bir şerefim ... Aleksi Fiyodoriç, ben, umumî bir ... nın akrabası olamam.

"Rakitin,, i, hiddetten kan boğ... gibiydi.

Kıpkırmızı kesilen Aliyoşa:

— Affet kardeşim dedi, ben, o k... senin dediğin tarzda bir mahlûk o... ğuna aslâ inanmamıştım. Ben, san... lerde dolaşanı söyledim. Sen de b... aranızda hiç bir mesele bulunmadı... anlatmıştın. Oraya sık sık gittiğin... biliyoruz. Bu kadından bu derece ... ret ettiğini nasıl kestirebilirdim. H... hakikaten o zavallı, bu kadar hak... lâyık mıdır?

— Oraya sık sık gidersem, bu... elbette bence bir sebebi var; hem ... me ne?.. Akrabalık meselesine gel... sen düşün, ki ağabeyin, yahut ba... onu ailenizin içine sokmak üzere...

(Devamı var)

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 »
6 aylık	475	820 »
Yıllık	900	1600 »

Tarifesinden Balkan Birliği için aydı otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş; dördüncü sayfada 1, ikinci ve üçüncüde 2, birincide 4, başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

Ticari mahiyette olmıyan küçük ilânlar

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Hizmet kuponu getirenlere küçük ilân tarifesi yüzde 25 indirilir.

KURUN hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREN ilân bürosu eliyle ilân kabul eder

(Büronun telefonu 20335)

LİMANDA

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

(Sus - 9 Mudanyaya), (Marakaz - 8,15 Bandırmaya), kalkacaktır.

GELECEK VAPURLAR

(Uğur - 16,15 İzmitten), (Sus - 18,15 Mudanyadan), (Bursa - 6,30 Bandırmadan), (Marakaz - 22,15 Bandırmadan), (Kemal - 6 Karabigadan), (Saadet - 8 Ayvalıktan), (Dumlupınar - 11,30 Mersinden) gelecektir.

DÜNKÜ HAVA

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre; hava yurdun bütün bölgelerinde kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgârlar mütahavvil olarak orta kuvvette esmiştir. Dün İstanbulda hava az bulutlu geçmiş, rüzgâr sakin kalmıştır. Saat 14 de hava sıkleti 757.1 milimetre idi. Suhunet en yüksek güneşte 41,7 gölgede 15,2 ve en düşük 5,9 santigrad kaydedilmiştir.

Babıali caddesi asfalt oluyor

Belediyenin 500 küsur bin liraya ihale ettiği asfalt yollar arasında İstanbul semtinde inşa edilecek yollardan Babıâli caddesinin inşasına müteahhit tarafından başlanmıştır. Yaya kaldırımlarm kenarlarına Burdur taşları konulduğu gibi asfalt zemini teşkil edecek kırma taşın da döşenmesine başlanmıştır.

Maamafih Evkafın açtığı lâğım bacalarından ikisinin bağlanması işi henüz neticelenmemiştir. Buna rağmen, inşaata devam edilmektedir.

Yolların inşasını deruhte eden müteahhit mukavelesine göre, bir senede 240 bin liralık yol inşa etmeği taahhüt etmiştir. Belediye elektrik, havagazı, telefon gibi şebekelerin bağlanmaması yüzünden yolları müteahhide zamanında teslim edemediğinden inşaat faaliyeti gecikmiştir. Maamafih müteahhit, bu yolları muayyen zamanında inşa ederek yeni bir teahhura imkân bırakmıyacaktır.

KURUN'a abone Yazılınız Yazdırınız

ŞEHİR İÇİNDE

Atatürk Inkılâp Müzesi

Müzeye önderin elyazılarına ait kıymetli vesikalar konuldu

Beyazıtta yeniden tesis edilmekte olan İnkılâp müzesinin bütün hazırlıkları tamamlanmıştır. Müzenin Türk inkılâbına ait değerli eserleri ihtiva etmesi için icap eden bütün noksanlar tamamlanmış gibidir.

Müzede Büyük Önder Atatürke ait kısma yeniden Atanın bir askeri ve iki sivil elbisesile el yazılarına ait kıymetli vesikalar ilâve edilmiştir.

Bundan başka Dolmabahçede Büyük Ölüyü ziyaret için kurulan Katafalkın etrafındaki altı meşale de cumartesi günü müzeye getirilmiştir. Müze birkaç güne kadar tamamile tanzim edilmiş bulunacaktır.

Etiket meselesi

Ticaret Odasının Hazırladığı Rapor Bugünlerde Vekâlete Gönderilecek

Ayakkabılara pazarlıksız satış kanunu mucibince konulacak etiketler etrafında Oda tarafmdan hazırlanan rapor ikmal edilmiştir. Bu raporda ayakkabıların evsafını gösteren etiketlerin ne tarzda ve ne şekilde olması lâzım geldiği hakkında da etraflı malûmat verilmekte, ayakkabıcıların bu hususlaki mütaleaları da ilâve edilmektedir. Rapor, bu hafta içerisinde İktısat Vekâletine gönderilecektir.

Diğer taraftan pazarlıksız satış kanununun maksada uygun bir şekilde tatbik edilip edilmediği hakkında şehrimizde tetkiklerde bulunmak üzere İç Ticaret umum müdürü Mümtaz Rekin şehrimize gelmesi beklenmektedir. Umum müdürün geçen defa olduğu gibi bu defa da Ticaret odasına yeni kararnamelerle pazarlıksız satışa tâbi olması lâzım gelen esnafı davet ederek izahat vermesi muhtemeldir.

—o—

Vakıflar İdaresine 400.000 Lira Avans

Vakıflar umum müdürlüğünün vakıf paralar müdürlüğüne temniye edilmekte olan paralarının faizleri sene sonunda alınmakta olmasına ve zeytin mahsulleriyle bunlardan istihsal edilen zeytin yağlarının mali sene nihayetine kadar tedricen satılmasına binaen bu paralar elde edilinceye kadar geçen müddet zarfında büdce hizmetlerinden doğan bazı masraf [illegible] deli avans ve hesabı cariler açılmasına mecburiyet hâsıl olmaktadır.

Bu cümleden olarak 938 malî yılı bütçe kanununun 4 ncü maddesiyle 200.000 liraya kadar kısa vadeli avans ve carî hesaplar açılmasına izin verilmiş ise de ihtiyaca kâfi gelmiyeceği anlaşıldığından hükûmet bir kanun projesi hazırlıyarak Meclise vermiştir. Bu projeye göre avans miktarı 400 bin liraya çıkarılmaktadır.

—o—

Balmumu piyasası

Balmumu piyasası açılmıştır. Alıcılar mahdut olduğundan balmumları nın fiyatlarında kayde şayan hiç bir değişiklik yoktur. İhracata henüz başlanmamıştır. Bununla beraber Bulgaristandan bilhassa kiliselerde kullanılmak üzere talepler vaki olmaktadır.

Halen balmumlarının kilosu 72 — 75 kuruş arasında satılmaktadır.

— o —

11 vapur daha yapılıyor

Denizbank ile Svan Hunter A Vigham Rishardson İngiliz bahrî inşaat firması arasında anlaşma hasıl olmuştur. Bu firma dört tane Mersin tipi, yedi tane de Bartın tipi olmak üzere 11 vapur yapacaktır.

2800 beygir kuvvetinde ve 1500 tonluk Mersin tipi vapurlarından birincisi dokuz ay sonra, 2800 beygir kuvvetinde 900 tonluk Bartın tipi vapurların birincisi de sekiz ay sonra teslim edilecektir. Birinciyi takiben diğer vapurlar ikişer, üçer ay ara ile teslim olunacaktır.

Denizbanka sekiz İngiliz firması teklif yapmış, yukarda ismi yazılı olan firma bunlardan en elverişlisi görülmüştür.

11 vapur Denizbanka 1 milyon 800 bin sterline mal olacaktır. Bu para İngiltereden yapılan kredinin Denizbank emrine verilen iki milyon sterlinlik kısmı ile ödenecektir. Mütebaki tahsisat Kuruçeşme kömür depolarının inşasına, Galata rıhtımının tevziine ve yeni tersanenin kurulmasına sarfedilecektir.

ŞİKÂYETLER:

Su 10 kuruş

Bir okuyucumuz yazıyor:

"Vapurlarda vaktiyle şişe suları 7,5 kuruşa satılıyordu. Şimdi beş kuruşa inmiş. Elbette yerinde bir harekettir. Fakat sinemalarda hâlâ bir şişe su 10 kuruşa satılıyor. Bir ihtiyaç maddesi olan suyun böyle iki misli fiyatla satılması doğru mudur? Her halde bu sulardan fazla bir vergi alınmamaktadır. Alâkadar makamların bu gibi fahiş fiyatları şiddetle cezalandırmaları lâzımdır. Film seyreden bağrıyanıklar, beş kuruş için şikâyeti akıllarına getirmiyebilirler. Fakat mesele kökünden halledilmiş olmalıdır.„

Yirmidört saatte yirmidört vak'a

Şehirde son yirmi dört saat zarfında tesbit edilen zabıta vukuatının sayısı 24 tür. Bu vukuatın 7 si yaralama, 5 i muhtelif hırsızlık, 3 ü kumar, 2 hakaret, 3 dövmek, 1 yangın başlangıcı, 3 te muhtelif vakadır.

Failler yakalanarak haklarında kanunî takibata başlanmıştır. Bu vakaların en mühimlerini sırasile aşağıya yazıyoruz:

* Kadıköyünde oturan Ali Çetin, arkadaşı Fahriyi yıkanmak üzere Kurbağalıdereye sokmuş, Fahri yıkanırken, Ali Çetin, Fahrinin elbiselerini ve içinde bulunan iki lira parasını çalarak kaçmıştır.

* Üsküdarda oturan Hüsnü adında biri Bayan Hayriyeye ait Göztepedeki köşke girmiş, köşkün muhtelif taraflarından 18 kilo kurşun çalmıştır.

* Gazlıçeşmede 11 numarada oturan Angiliki, evvelki akşam evinde otururken kapı vurulmuş, bir müddettenberi dargın bulunduğu kocası Toma eve girmek istemiştir. Angeliki, kapıyı açmamış, fakat Toma kapıyı kırarak içeri girmiş, eski karısını kolundan yakalıyarak merdivenden aşağıya atmıştır. Düşme neticesinde kadın muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

* Şoför Raifin idaresindeki 2800 numaralı otomobil Cibaliden Fenere giderken yolda karşısına çıkan 5 yaşlarında Nihat adında bir çocuğa çarparak ayağını kırmıştır.

* Galatada Rıhtım caddesinde Geyikli kahvede Kâmil ve Karabet adında iki kişinin kumar oynadıkları, Kâmil isimli birisinin şikâyeti üzerine anlaşılmıştır. Kâmil, yüz lira kaybettiğini iddia etmiştir. Yapılan araştırmada Karabet yakalanmış yüz lira da geri alınmıştır.

* Merdivenköyünde 4 numarada oturan Mahmut arabasile Müminderedeki kum çıkarırken üzerine fenalık gelmiş, düşüp ölmüştür. Yapılan muayenede kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

Nümune dersleri

Öğretmenlere Muhtelif Mevzularda Verilecek Dersler Hazırlanıyor

Kültür Direktörlüğü her yıl yapmakta olduğu ve iki yıldanberi de muvaffakıyetle neticelenen mesleki konferanslara bu yıl da devam edecektir.

Bu yıl mesleki konferanslardan ziyadae öğretmenlerin ders hususundaki bilgilerini çoğaltmak için nümune dersleri tertibine karar verilmiştir.

Bu hususta bir program hazırlıyarak önümüzdeki ay içinde derslere başlanacaktır.

—o—

Dün sabahki sis

Bu Yüzden Limanda Bazı Kazalar Oldu

Dün gece sabaha karşı limanımızı kesif bir sis tabakası kaplamıştı. Bu yüzden Karadenizde seyrisefer tamamiyle durmuş, saat sabah 9,5 kadar gerek Şirketi Hayriye gerekse Akay vapurları ve hususi motör ve kayıklar çalışamamıştır. Karada da otomobil, tramvay ve otobüsler bir aralık tatili faaliyet etmişlerdir.

Denizde, sis yüzünden köprü gözünde iki motör çarpışmış ise de ehemiyetli bir hasar olmamıştır.

Bundan başka Haliçte de bir motör bir sandal ile çarpışmıştır. Motörün adı Marmaradır. Sandal da Uzun Ömer adında birine aittir. Çarpışmada sandalda bulunanlar denize dökülmüşlerdir. Etraftan kazayı gören sandalcılar denize dökülenleri boğulmaktan kurtarmışlardır.

Sis yüzünden Ankara treni de hemen boş olarak hareket etmiştir.

—o—

Tütün Satışı Çok İyi Gidiyor

Şehrimizdeki alâkadarlara gelen malûmata nazaran, Egede tütün satışları çok hararetli bir şekilde devam etmektedir.

Tütün piyasası açılalıdanberi 20 milyon kilo tütün satılmıştır. Müteakip milyon kilo tütün satılmıştır. Müstahsil elinde kalan on milyon kilonun bu hafta içersinde satılmağa başlanacağı kuvvetle umuluyor.

—o—

Türk - Yugoslav Afyonları

Afyon satış ve istihsalât işleri etrafında müzakerelerde bulunmak üzere yakında Yugoslavyadan şehrimize bir heyetin geleceği haber verilmektedir.

Heyetle burada alâkadar makamlar müzakerelerde bulunacak, afyon kontrol teşkilâtına yeni kanun projeleri teklif edilmesi kararlaştırılacaktır.

İlkokullarda tam numara 10

Bu Hususta Vekâletçe Tetkiklere Başlandı

İlkokullarda numara şekli orta okullarda tatbik edilen numara şekli ile büsbütün ters bir vaziyettedir. İlk okullarda tam numara beş olarak verilmektedir.

Talebeye verilen numara kâğıtlarına rakam konulmayıp bu numaraların derecelerine göre; pekiyi, iyi, orta, zayıf ve fena yazılmaktadır.

Kültür Bakanlığı bu okullarda diğer orta tedrisat müesseselerindeki 10 numara kabulü için tetkikler yapmaktadır.

—o—

Büyük ziraat kongresi

Şehrimiz Namına Gidecek Heyet Seçildi

Ayın 15 nden sonra Ankarada toplanacak olan büyük ziraat kongresine şehrimiz namına iştirak edecek heyetler seçilmiştir. Bu heyetler önümüzdeki hafta sonlarına doğru hareket edeceklerdir.

Ayrıca, tanınmış bir kısım ziraatçilerimiz de kongreye hususî surette iştirake karar vermişlerdir. Şehrimizden gidecek heyetler içersinde İstanbulun en tanınmış çiftlik sahipleri ziraat ve ticaret odasından bazı mümtaz zevat da vardır. Kongreye hususî şekilde iştirak edecek zevat arasında kongre riyasetine verilmek üzere eser hazırlamış olanlar da bulunmaktadır. Kongrenin alâkalı olacağına ve çok müsbet neticeler elde edileceğine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

—o—

Bir çocuk zehirlendi

Balatta oturan Bayan Hamdiye, yanında altı yaşlarındaki çocuğu Nermin olduğu halde, civarda Sadeddin isminde bir bakkalın dükkânına gitmiştir.

Bayan Hamdiye öteberi almakla meşgul bulunduğu bir sırada Nermin bir köşede duran çaydanlıkta su olduğu zannile ağzına alarak içmiştir.

Nermin, bunu içtikten sonra zehirlenme alâimi göstermiş, bayan Hamdiye de derhal polise başvurmak mecburiyetinde kalmıştır.

Yapılan ilk tahkikatta çaydanlıkta sud kostik mahlûlü bulunduğu tesbit edilmiş, çocuk tedavi altına alınmakla beraber, çaydanlıktaki suyun tamamile tesbiti için kimyahaneye gönderilmesine lüzum görülmüştür.

Et narkı ipka edildi

Belediye İktısat müdürlüğü son zamanlarda yaptığı tahkikat neticesinde et fiyatlarını değiştirmeğe lüzum görmemiştir. Kânunuevvel girmesine rağmen havalar soğumadığından hayvan münakalâtı tabiî halinde devam etmektedir.

Havalar kışladıktan sonra fiyatlar, biraz yükselecektir. Bunun için de bir ay daha vakit vardır.

Hergün bir fıkra

Mari Luiz'in bir sözü

Napolyon Bonapart, Avusturya İmperatorunun damadı idi. Bir gün Avusturyadan fena haberler alınca kayın babasına hiddetlendi ve karısına:

— Baban çok avanaktır.. dedi.

İmperatoriçe iyi fransızca bilmediği için "avanak„ kelimesinin mânasını anlayamamıştı. Orada hazır bulunan vekillerden birine sordu. Vekil iki tarafı da gücendirmemek için:

— Bu kelime, dedi, dirayetli mânasına gelir.

Birkaç gün sonra mecliste İmperatoriçenin riyasetinde bir mesele müzakere ediliyordu. Mari Luiz bir aralık ayağa kalktı ve vekillerreisine:

— Bu işin bitirilmesi himmetinize bağlıdır, dedi. Çünkü içimizde sizden avanak kimse yoktur.

İLKOKUL

Yurtsever Şair

Namık Kemal

Ölümünün Ellinci Yıldönümü Her Tarafta Anıldı

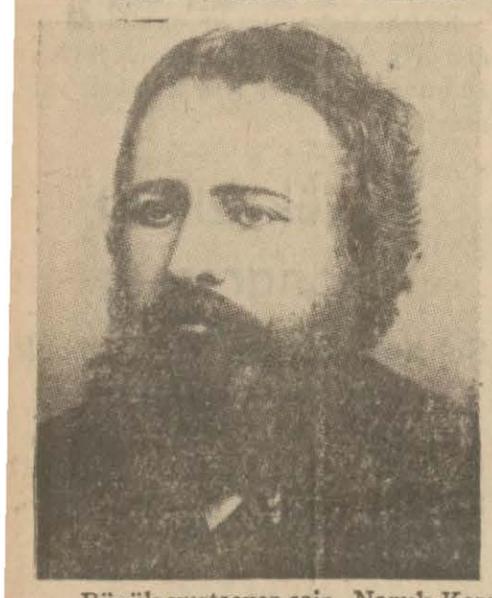

Büyük yurtsever şair Namık Kemalin, iki Birincikânun Cuma günü ölümünün 50 inci yıl dönümiydi. Büyük şairin andacını anmak ve onun memlekete bilgi bakımından yaptığı değerli başarıları bir kere daha söylemek maksadiyle Cuma günü yurdun her yanda okullarda, halkevlerinde ve Üniversite dediğimiz yüksek okulda, radyoda konferanslar verilmiştir.

Konferanslarda hayatı anlatılmış ve şiirleri okunmuştur.

Namık Kemalin kim olduğunu öğretmenleriniz size derslerde anlatmışlardır. Bu değerli bilginin hayatına ait yazıları hem tarih hem de okuma kitaplarımızda rastlayacaksınız.

Namık Kemal, 1840 yılında Tekirdağında doğmuştur. Babası müneccim başı Mustafa Asım adında biriydi. Çocukluğunu büyük babası Abdüllâtif Paşanın yanında Karsta ve Sofyada geçirmiştir.

17 yaşında iken İstanbula gelmiş, ve İbret türlü işlerle meşgul olmuştur.

Daha sonra Şinasi ile arkadaş olmuş onun (Tasviri Efkâr) gazetesine yazı yazmağa başlamıştır.

Bundan sonra Genç Türkler cemiyetine girmiş, Londrada bulunduğu zaman Ziya Paşa ile birlikte Hürriyet gazetesi çıkarmıştır.

İstanbula dönünce gazetenin başyazıcısı olmuştur. Bundan sonra Vatan yahut Silistre adlı bir tiyatro piyesi yazmıştır.

Bu eser tiyatroda oynandığı vakit çok beğenilmiş, herkes Namık Kemali böyle bir eser vücuda getirdiği için alkışlamıştır. Fakat bundan pek ziyade korkan padişah onu Kıbris adasına sürmüş ve Mağasa kalesine hapsetmiştir.

Fakat padişah değişince tekrar İstanbula gelmiş ve bundan sonra Sakızadasına mutasarrıf olmuş ve orada 1888 yılında iki Birincikânunda ölmüştür.

Sebzeler

Ne kurumla bakıyorsun,
Mor patlıcan mor patlıcan
Rengin ateş, yakıyorsun,
Yürekleri havuç sultan.

Pırasayla lâhnalar,
Biri çomak biri toptur.
Turupları bilya yapar.
Ispanakları, oynar durur.

A. ULUKUT

Hayat bilgileri :

Pazar yerinde bir gezinti..

Alış veriş nasıl yapılıyor, bu mevsimde satılan başlıca yiyecek ve giyecek şeyler nelerdir?

Ayhan pazar yerinde neler gördü ?

Siz bu resimde neler görüyorsunuz?

Sonbahar artık bitiyor. Kış mevsimi de giriyordu. Öğretmen, ogün sınıfını pazar yerine götürecekti. Küçük Ayhan pazar yerini birkaç defa daha görmüş, fakat annesiyle ve ablasiyle yapılan bu gezi onu lâzım geldiği kadar bilgilendirmemişti. Öğretmenle yapacağı bu yeni geziyi merakla bekliyordu. Nihayet bir Çarşamba günü öğretmen sınıfa geldi:

— Haydi çocuklar, dedi. Hazırlanınız, şimdi okulun en yakınında bulunan bir pazar yerini görmiye gideceğiz.

Bütün sınıf sevinçle çalkalandı.. Çantalar sıralara kondu. öğreniciler yanlarına yalnız küçük bir defterle birer kalem aldılar. Öyle ya, pazarda gördükleri önemli şeyleri bir kenara yazmak lâzım.. İleride hem ifade dersinde, hem de hayat derslerinde bu küçük notların onlara büyük faydaları olacaktı.

Hep beraber yola çıkıldı.. Onlar bir öğrenicinin yolda ne biçimde yürümesi lâzımgeldiğini biliyorlardı. Büyük geniş caddelerden geçtikten sonra karşıdan pazar yeri gözükmiye başladı.

Çocuklar merakla bakıyorlardı. Pazar önüne geldikleri vakit öğretmen kendilerine;

" — Çocuklar, dedi. Sakın birbiriniz den ayrılmayın. Toplu olarak yürüyün..,,

Pazarda ilk gördükleri yer sebzelerin satıldığı yerdi. Burada mevsimin bütün sebzeleri bulunuyordu. Bir yanda yavaş yavaş azalmıya başlayan kırmızı tomates, turşuluk yeşil tomates, kereviz, lâhna, pırasa, havuç, fasulye, diğer yanda da kuru sebzeler göze çarpıyordu. Satıcılar alıcılara mallarının değerlerini anlatıyorlardı.

Ayhan satıcıların böyle bağırışlarını hayretle dinlyiordu. Onlar yüksek sesle söyleniyorlardı:

" — Kamışlı pırasaaa.. İri başlı lâhana... Hani ya taze kereviz..

Biraz ileride:

— Dört tane bir çeyrek, bir kilo yirmi kuruş, bir kilo yirmi..

" — Edirnenin peyniri 120, Edirnenin peyniri 120...

— Dört limon bir çeyrek.. Sulu limon, taze limon..

Biraz daha ötede yaş ve kuru yemişler satılıyor.

— Ayva var ayva. 10 kuruşa ayva..

— Nar var, nar. Muşmula var.

Ellerinde sepetler, çantalar bulunan yaşlı anneler, genç ihtiyar, herkes öteberi satın alıyor.

Bir satıcı ihtiyar bir kadına sesleniyor:

" — Bayan bir tane eline al, beyenmezsen para istemem.

Ayhan bu sözleri büyük bir dikkatle dinliyordu.

O sırada yanına yaklaşan öğretmene sordu:

— Öğretmen, dedi. Pazarda satıcılardan başka da demin gördüm, polisler de var. Halkın arasında dolaşıyorlar. Bunların burada işi ne?

Öğretmen cevap verdi:

Birçok satıcılar fena malları iyi diye alıcıya vermek isterler. Bazıları da bir şeyin değerinden fazla para isterler.. Polisin bütün bu alışveriş anlaşmamazlıklarını düzelttiğinden başka daha önemli bir ödevi daha vardır ki o da, pazara alış veriş etmek üzere gelenlerin hırsızlar tarafından para ve eşyalarının çalınmamasına dikkat ederler.

Çünkü hırsızlar halkın böyle alışverişle dalgın bulunduğu sıraları kollayarak onların gerek parasını ve gerekse eşyalarını çalmağa uğraşırlar. Polis onları yakalar, halkı korur...

Pazarda neler yoktu?.. Bütün yiyecek maddelerinden başka, giyecek kumaşlar, tavuk, hindi, kaz gibi kümes hayvanları, köylerden tereyağı, yumurta satmak üzere gelen köylüleri o bunların hepsini gördü.

Küçük defterine pazarda gördüklerini kısa cümlelerle yazdı..

OYUN

Kedi ile fare

Bu Çok Eğlenceli Oyunu Biliyor musunuz?

Bu oyunu oynamak için arkadaşınızla geniş ve açık olan bir alanı seçiniz. Oyuna başlamadan önce, bir tarafa ya bir sandalye, ya bir direk, veya çocukların, arkasına geçip saklanabileceği herhangi bir şeyi koyunuz. Bazan ağaç da bu vazifeyi görebilir. Bu ağacın 10 - 15 metre açıklığında bir çizgi çizilir. Oyun oynayacak çocuklardan bir tanesi kedi olur ve sandalyenin arkasına saklanır. Diğer çocukların hepsi de faredir. Onlar çizginin arkasında dururlar. "Fareler,, diye işaret verdiğimiz, fare olan çocuklar, hep birden kedinin saklı olduğu yere doğru giderler. Sandalyeye ve ağaca fareyi taklit ederek dokunurlar. Kedi istediği zaman saklı olduğu yerden çıkarak, fareleri çizgiye kadar kovalar. Çizgiye girmeden yakalanan fareler kedi yavrusu olurlar. Küçük kedi ile beraber ağacın arkasına saklanırlar. Sonra kedile birlikte fareler yaklaştığı vakit de tutmak üzere kovalarlar. Oyun böylece bir fare kalıncaya kadar devam eder. En sona kalan fare, oyun , baştan tekrar edildiği vakit kedi olur.

Tarih materyalleri :

Son kazılarda bulunan yeni eserler

Fransada Luvar müzesine konan bu eserler çok değerlidir

Şimdiye kadar size bu sütunlarda türlü tarih çağlarında medeniyete hizmet etmiş olan eski Türklere ait bilgiler vermiştik. Bu bilgiler Orta Asya yaylasında yapılan son kazılardan çıkarılan eserler üzerine olmuştur.

Bu gün de yine eski devirlerde yaşamış olan Asur ve Romalılarla Mısırlılara ait Fransada Luvar müzesinde bulunan yeni eserlerin resimlerini veriyoruz.

Yukarıda gördüğünüz ilk büyük resim Asurilere aittir. Aşağıdaki sağ köşedeki resim Roma İmperatorlarından Ogüste, sol taraftaki resim de Mısırlılara aittir.

Spor

Dün yapılan lik maçlarında

Süleymaniye Topkapıya yenildi

Galatasaray Istanbulspor u 1— 5, Vefa da Hilâli 1 — 2 kazandı

Beşiktaş — Fere karşılaşmasından bir görünüş ve maçtan evvel üç da kikalık tevekkuf anı..

Beşiktaş Feneri mağlûp etti

Büyük Şefimiz Kemal Atatürkün ölümü üzerine üç haftadanberi memleketimizin her tarafında olduğu gibi İstanbulda da yapılmıyan bütün spor hareketleri ve futbol lik maçlarına, beden terbiyesi umum müdürlüğünün verdiği bir emir mucibince dün memleketin her tarafındaki gibi şehrimizin dört stadında birden başlandı. Her maçtan evvel Ulu Kurtarıcımızın ruhuna hürmeten her takım üçer dakika hürmet vaziyetinde durdu. Bu cümleden olarak Galatasaraylılar, Göğüslerinin sol tarafında beyaz bir daire içinde G. S. harfleri bulunan siyah krepsatenden birer gömlek giymişlerdi.

Sarı — Kırmızılıların giydikleri gömleğin üstündeki klüp isminin ilk harfleri olan G. S. nin altında Büyük Kurtarıcımız Atatürkün ölüm tarihi olan 10—11—938 rakamları gözüküyordu. Bu gömlekler oyundan sonra hemen idare heyeti tarafından alınarak klübün şeref müzesine konulmuştur.

* * *

Millî matem dolayısiyle üç haftadanberi yapılmıyan lik maçlarına dün şehrimizin dört sahasında da başlandı. Günün hattâ senin en mühim maçlarından birinin yapıldığı Şeref stadı beş bine yakın büyük bir seyirci kalabalığı ile âdeta dolmuştu.

İkinci kümeden Feneryılmaz, Anadolu ve gençler takımlar turnuvasına hazırlanan ve Beşiktaşın 3 - 1 galebesiyle nihayetlenen Vefa - Beşiktaş genç takımları karşılaşmasından sonra saat tam üçte evvelâ Fenerliler, sonra sonra da Beşiktaşlılar taraftarlarının alkışları arasında sahaya çıktılar.

Kıymetli hakemlerimizden Adnan Akının idaresinde yapılan bu müsabakada tarafeyn takımları şu şekilde dizildi:

Beşiktaş: Mehmet Ali — Hüsnü, Faruk — Rifat, Osman, Feyzi — Hayati, Hakkı, Sabri, Şeref, Fuat.

Fener: Hüsamettin — Yaşar, Lebip — Reşat, Angelidis, Esat — Saim, Ali Rıza, Fikret, Şaban, Orhan.

Müsabaka iki tarafın da birbirini kovalayan seri akınlariyle başladı ve ikinci dakikadan sonra siyah beyazlıların bilhassasoldan yaptıkları hücumların daha tesirli olduğu görüldü.

Mütemadiyen soldan tazelenen bu akınlarda Yaşarı çok kolay atlatan Fuat topu düzgün havalelerle ortaya gönderiyor, fakat sağ tarafta Hakkının ge

(Devamı 10 uncuda)

İkinci kümeler

Galatagençler 0 — Davutpaşa 0

Süleymaniye stadında yapılan ikinci küme maçlarının birincisi Galatagençler ile — Davutpaşa arasında idi. İki tarafın semereli oyunile oldukça heyecanlı geçti ve bu müsabaka neticede golsüz olarak beraberlikle bitti.

Beylerbeyi 1 — Davutpaşa 1

İkinci maçta Beylerbeyi ile Davutpaşa karşılaştı. İlk devrenin ortalarında evvelâ Davutpaşalılar, akabinde de Beylerbeyliler karşılıklı birer gol çıkardılar.

İkinci kısımda iki taraf ta vaziyeti bozamadığından müsabaka 1—1 beraberlikle bitti.

Galagençler 4 — Altınordu 4

Günün üçüncü maçı karşılıklı atılan gollerle bir hayli heyecanlı oldu. Müsabakanın başlarında iki sayı kaydeden ve bir gol yiyen Galatagençler birinci devreyi galip olarak bitirdi. İkinci kısımda sayı adedini dörde çıkaran Galatagençlere karşı Altmordular da üç sayı kaydederek, maçı beraberlikle nihayetlendirdiler.

Ortaköy 2 — Eyüp 2

Süleymaniye stadının son maçını Ortaköyle Eyüp takımları yaptılar. Oyun çok seri oldu. Birinci kısımda Eyüp bir gol attı. İkincide Ortaköylüler üstüste iki sayı kaydettilerse de bu galip vaziyeti sonuna kadar idame ettiremedi. Eyüp Ortaköyle beraberliği temin muvaffak oldu.

Anadoluhisar 2 Karagümrük 1

Taksim stadında yapılan yegâne ikinci küme maçı Karagümrüğün üstünlüğü ile geçti. Fakat fırsatlardan daha iyi istifade eden Anadoluhisarlılar bu müsabakayı bire karşı iki gole kazandılar.

Anadolu 1 — Feneryılmaz 1

Şeref stadında oynanan tek ikinci küme maçı da Şazi Tezcanın hakemliği ile yapıldı. Bu maçın ilk devresi Anadolunun galibiyetile bitmişti. İkinci devrede Feneryılmazlılar bir sayı çıkarak maçı beraberlikle bitirdiler.

Hüsamettinin kurtarışlarından biri

Organizatörlere verilen bir Ders

Dün Şeref Stadında oynanan Fenerbahçe - Beşiktaş maçına giden binlerce meraklı stadın önüne geldiği zaman hiç te münasebeti olmıyan bir fiyat fazlalığı ile karşılaşınca şaşırıp kaldılar. Beşiktaş idarecileri bu maçın hususiyeti dolayısiyle tribünü 75, duhuliyeyi de 50 kuruşa çıkarmışlardı. Bu fazlalık karşısında haklı olarak isyan eden halk, kişenin ve tramvay güzergâhının üstünde küme küme toplanarak tesbit edilen fiyatle içeriye girmek istiyenlere mani olmuşlar, tezahürat yapmışlar ve kişelere hücum ederek camları kırmak derecesine kadar protestolarını teşdit etmişlerdir.

Bu vaziyeti önleyemiyen Beşiktaş idarecileri bilmecburiye fiyatleri makul haddine indirerek halkın galeyanını teskin etmişlerdir.

Dün bu hâdise esnasında stadın kapı ve kişelerinin önü mahşerî bir manzara arzediyordu.

Bazı maçların ehemmiyetini suiistimal eden organizatörlere çok güzel bir ders olan bu hareketi biz — hiç beğenmemekle beraber — organizatörlere bundan sonra bu gibi hareketleri yaptırmıyacağını umarak seviniyoruz.

Galatasaray 5 - Istanbulspor 1

Galatasaray: Fazıl — Adnan, Lûtfi — Ekrem, Bedii, Musa - Sabri, Süleyman, Salim, Eşfak, Bülend.

Istanbulspor: Saim — Samih, Faruk — Enis, Ali, Tarık — Kadri, Bahri, Orhan, Rıdvan, Nejat.

Hakem: Necdet Gezen (Karagümrük)

Yukarda da söylediğimiz gibi G. S. lüler siyah gömleklerile sahaya çıktılar. Oyuna İstanbulsporlular başladı. Bu maçta sarı kırmızılılar kaptanları Necdetten mahrumdular.

Haf hattında kırılan sarı siyah akını Galatasaray muhacimlerinin İstanbulspor kalesini ziyaretleri ile netice

Hakkı, Yaşarı aşmağa çalışıyor

lendi. Bu arada bir kaç gol fırsatı sarı kırmızı muhacimlerinin acele ve beceriksizlikleri yüzünden heder edildi.

Oyun devam ettikçe takımlarını genç elemanlarla takviye etmiş bulunan İstanbulsporlular Galatasaray kalesini sık sık ziyarete başladılar ve İstanbulspor sol açığı Kadri, 8 inci dakikada takımının ilk golünü yaptı. Top santrada Topu kapan sarı kırmızılılar genç sağ açıkları Sabri vasıtasile İstanbulspor kalesi önünde belirdiler, Bu arada korner direği yanından ortaladığı topu Süleyman kafa ile ağlara taktı. Hayret! Süleymanın topun gerisinde olmasına rağmen hakem ona ofsayd veriyor.

Bundan sonra oyun mütevazin.. Galatasaraylılar beraberliği kurtarmağa çalışırken, İstanbulsporlular da galibiyeti kaçırmamak için uğraşıyorlar. Bu arada Ali ile Eşfakı, hakem, sert hareketlerinden dolayı sahadan çıkardı. Haftayım 1—0 İstanbulsporun galibiyeti ile bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye başlandığı zaman Galatasaraylıların muhakkak surette galip çıkmak istedikleri belli. Seri bir akınla İstanbulspor kalesine inen Galatasaraylı Bülend avut çizgisi üzerinden çevirdiği topla karşısındaki müdafileri atlatarak çok güzel bir şutla takımının beraberlik sayısını yaptı. Müdafileri arasında yorgunluk başgösterdi. Nitekim bunun akabinde Salim ikinci golü yaptı. Artık sarı kırmızılılar tamamile hâkim. Salimden güzel bir pas alan Bülend üçüncü golü yaptı. Bu arada Süleymanın, Sabrinin ve Salimin isabetli şutları güzel oynayan ve biraz kendisi.

(Devamı 10 uncuda)

Gayrıfedereler arasında

Şişli T. Y. Y. K. yi 2 - 4 yendi

Galatagençlerle Arnavutköy berabere kaldılar

Gayri federe klüpler arasındaki şampiyonluk maçlarına dün sabah Taksim stadyomunda oldukça büyük bir kalabalık önünde devam edildi. İlk olarak Şişli T. Y. Y. K. (B) takımları karşılaştılar ve Şişli bir golle müsabakayı kazandı.

Galataspor — Arnavutköy

Sahayı kaplıyan kesif sis yüzünden hususî surette çarpışan bu takımlar maçı mütevazin cereyan etti.

İkinci kısmın başında Arnavutköy bir penaltı kazandı ise de atılan şüt Galataspor kalecisi aYmalının yerinde müdahalesiyle defedildi. Maç da böylece golsüz olarak berabere bitti.

Şişli — T. Y. Y. K.

Günün mühim maçı Şişli ile T. Y. Y. K. arasında yapıldı. Adnan Akının hakemliğiyle oynanan müsabakaya takımlar şu kadrolarile iştirak ettiler:

Şişli: Armenak - Vlastardi, Alber - Agop, Pançef, Arşevir - Hraç, Suldur, Vahap, Nubar, Diran.

T. Y. Y. K: Gris - Hristo, Pintov - Drago, Hüseyin, Jan - Maryo, Pulyenidis, Tanaş, Pulyo, Venu.

Müsabaka Şişlinin çok seri bir hücumiyle başladı. Ve ilk dakikadan sonra oyun mütevazin bir şekil aldı. Karşılıklı kaçan birçok fırsattan sonra 20 nci dakikada sağdan yapılan

(Devamı 10 uncuda)

Vefa 2 - Hilâl 1

Vefa: Muvahhit — Vahit, Süleyman - Orhan, Lûtfi, Adnan — Muhteşem, Hüseyin, Sulhî, Mehmet, Recep.

Hilâl: Suat — Cevdet, Akif — Galip, Zeynel, M. Salim — Rauf, Mustafa, Naim, Hakkı, İlhan..

Hakem: Tarık Özerengİn (Sülüymaniye)

Kadıköy sahasında günün ilk maçı Vefa ile Hilâl arasında oynandı. Birinci devrede Vefalılar hâkimdiler.. Fakat gol atamadılar. Hilâlliler güzel bir müdafaa ile her tehlikeyi savuşturdular. Vefanın haf hattı bu devrede sahaya hâkimdi. Her iki tarafın kaçırdığı fırsattan sonra birinci devre 0—0 bitti.

İkinci devreye çok sıkı başlıyan Hilâl, Vefa kalesini çembere aldıysa da forvetlerinin ağır davranması bir kaç golün kaçmasına sebep oldu. Bu sıra da demarke bırakılan Muhteşem Vefa hesabına ilk golü attı. Hâkim oynamakta devam eden Hilâl, buna M. Salim vasıtasile cevap verdi. Fakat son dakikalarda gayrete gelen Vefalılar, yine Muhteşemin kafasile bir gol atarak maçı 2—1 kazanmağa muvaffak oldular.

Her iki takım da vasat bir oyun oynadılar. Daha şanslı olan Vefalılar ikinci devrede yakaladıkları fırsatlardan istifade etmesini bilerek bu maçtan galip çıktılar.

Topkapı 1 - Süleymaniye 0

Süleymaniye: Muvaffak - Ruhi, Mastayan — İbrahim, Orhan, İbrahim — Rauf, Nedret, Daniş, Hraç, Diran.

Topkapı: Abdülkadir — Semih, Sabahattin — Besim, Tahsin, Emin — Ziya, Salâhattin, Kâmil, Yunus, Hamit.

Hakem: Halit Galip Ezgü (Hilâl)

Kadıköy stadının bu ikinci maçında Süleymaniyeliler hakimiyeti ele alarak Topkapılıları sıkıştırmağa başladılar. Kaçan bir kaç kornerden sonra sağ açıkları da muhakkak bir gol fırsatını avuta attı. Topkapılıların tek tük yaptıkların akınlarının birisinde çok sıkı bir şutu Süleymaniye kalesinin direkleri kurtardı ve birinci devre Süleymaniyenin kaçırdığı fırsatlarla 0-0 berabere bitti.

İkinci devrede: Topkapının bir kaç akını Süleymaniyenin güzel oynıyan

(Devamı 10 ncu sayfada)

Dünkü Beşiktaş — Fener müsabakasından bir enstantane

Başvekilimiz matbuatın fahrî reisi

Celâl Bayar dün Basın Kurumunda gazetecilerle hasbıhalde bulundu, akşam Ankaraya döndü

Şehrimizde bulunan Başvekil B. Celâl Bayar, dün saat on beşte İstiklâl caddesindeki "İstanbul Basın Kurumu,, nu teşrif ederek İstanbul gazetecilerinin kendisi şerefine tertip ettiği çay ziyafetinde bulunmuşlardır.

Yeni İstanbul Valisi ve belediye reisi B. Lûtfi Kırdar da beraberinde olarak Kurumu teşrif etmişlerdi.

Elliyi mütecaviz, başmuharrir, muharrir, gazete sahibi, muhabir ve mütercim arasında bir saatten fazla kalarak samimiyetle hasbihal etmişlerdir.

B. Celâl Bayar ötedenberi, gazetecileri kendilerine çok yakın bulan ve dünkü nüshamızda yazdığımız gibi, onları kendisinin "fahrî müfettişleri,, saymak iltifatını gösterecek derecede nazik ve samimî bir devlet adamıdır.

Dün de, İstanbul gazetecileri arasına gelir gelmez, söylediği söz şu oldu:

"— Bayar hükûmetinin, gazetecilerden saklı bir şeyi yoktur. İstediğiniz sorunuz!,,

B. Celâl Bayar, Ebedî Şefimizin fâniyete veda edişi anlarında, tarihin o büyük geçit devresinde, Türk halkının duygularına tercüman olarak, gazetelerimizin temiz ve mütesanit neşriyatından hükûmetimizin bilhassa mütehassis olduğunu bildirdi. Gazeteciler, bunun her şeyden evvel bir millî ideal vazifesi olduğunu tekrar ettiler. Ve Büyük Atanın adı bir kere daha hürmetle anıldı.

Bundan sonra Cumhurreisi İsmet İnönünün seyahati üzerinde konuşuldu.

Başvekil:

"— Evet, dedi. Reisicumhurumuz Kastamonu ve İneboluya gideceklerdir. Hava müsait olursa oradan Zonguldağa geçecek ve sonra Ankaraya dönecektirler.,,

"— Bir gazete sizin de refakat edeceğinizi yazıyordu?,,

"— Hayır. Böyle bir emirlerini almadım.,,

Dünkü hasbihal esnasında Celâl Bayar, yeni Vali ve Belediye Reisini İstanbul gazetecilerine şu yolda tavsiye etti:

"— Yeni Validen size şirinlik temenni ederim. Keza sizden de ona aynı derecede muhabbetkârlık dilerim. Gerçi Manisa vilâyetinden ayrılması orada hüzün uyandırmıştır. Fakat Manisada başlamış olan işler, hiç şüphe yok ki ikmal edilecektir. Açılmış bir çığır vardır.,,

Başvekilimizle bundan sonra Matbuat mesleğine ait mevzular görüşüldü. Her şeyden evvel Basın Kurumunun Başkanı B. Hakkı Tarık Us, Başvekilimize Kurumun fahrî reisliğini teklif etti. Başvekil memnuniyetle kabul etmek nezaketini gösterdi. Müteakiben, Basın Birliği kanununun tatbikatına dair hazırlıklara, bırakılmış olan noktadan tekrar başlıyarak devam edilmesini tavsiye etti.

İntişar edecek, ve etmekte olan gazetelerin 5000 lira teminat vermeleri meselelerinde bazı kolaylıklar gösterileceğini vaat eyledi. İstanbul Basın Kurumu binasının meslekdaşlara tamamen elverişli bir hale getirilmesi için yardımda bulunulabileceğini söyledikten sonra Başvekil, yeni Vali ve İstanbul gazetecileri birlikte çay içtiler.

Saat dördü on geçe Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar ve hususî kalem müdürü B. Baki Sedes ile birlikte ayrılarak Perapalas oteline inmişlerdir.

Celâl Bayar, dün akşamki 7,10 ekspresile Ankaraya dönmüştür. Kendisi İstasyonda Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar İstanbul Kumandanı General Halis Bıyıktay, Vali muavini B. Hüdai Karataban, sabık Vali B. Muhittin Üstündağ, sabık Polis Müdürü B. Salih Kılıç, şehrimizdeki saylavlar ve büyük bir halk kalabalığı tarafından uğurlanmıştır.

Yeni Polis müdürü

İstanbulun yeni polis müdürü B. Sadri Aka, çarşamba sabahı şehrimize gelecektir. İstanbul Polis müdürü iken Çorum valiliğine terfi eden B. Salih Kılıç, perşembe günü Ankaraya oradan yeni vazifesi başına gidecektir.

Valimiz dün sabah geldi

(Baş tarafı 1 incide)

rı, hem de İstanbula dönecek vesaiti beklemek üzere Haydarpaşa polis karakoluna girerek epey müddet orada oturdu.

Köprüden kalkan vapur saat onda Kadıköyüne geldi. B. Lûtfi Kırdar kendisini karşılamağa gelenlerin birer birer ellerini sıktı. Sabık Vali Muhittin Üstündağ belediye ve vilâyet erkânını yeni valiye tanıttı.

Doktor Lûtfi Kırdar, karşılıyanların hepsi ile tanıştıktan sonra iskeleye gelindi. Sis hâlâ devam ediyordu. Yeni valimiz için bir motör hazırlanmış bulunmakta idi. B. Lûtfi Kırdar:

— Hayır, dedi. Hep beraber vapurla gideriz.

Bir aralık Muhittin Üstündağ, vali konağının emrine âmade bulunduğunu söyledi. Yeni Vali:

— Ankaraya geldiğim vakit vazıyetten haberim yoktu. İstanbula tayin edildiğimi Ankarada öğrendim. Çocuklar Manisada.. Onun için vali konağına taşınmağa lüzum yok.. On gün kadar Parkotelde kalacağım. İcap ederse Partinin bekâr odalarında da kalırım.

Vapura binildiği vakit Giresun saylavı ve Basın Kurumu Başkanı Hakkı Tarık Us, Başvekilimizin saat 2,5 da Basın Kurumunu şereflendireceğini, kendisinin de bu toplantıda bulunmasından matbuat erkânının büyük bir sevinç duyacaklarını söylemiş, B. Lûtfi Kırdar, yorgun olmasına rağmen daveti büyük bir nezaketle kabul etmiştir.

Vapur, köprüye yanaştığı vakit yeni valimiz, vilâyet otomobiline Muhittin Üstündağ ile beraber binerek Perapalasa uğradılar. Başvekil Celâl Bayar ile bir müddet görüştüler. Celâl Bayar Muhittin Üstündağ ile doktor Lûtfi Kırdarı saat 1,5 da öğle yemeğine davet etmiştir.

B. Lûtfi Kırdar, Muhittin Üstündağ ile beraber saat 11,5 da Perapalastan ayrılarak Parkoteline geldiler. Muhittin Üstündağ, burada yeni valiye veda ederek ayrıldı. Doktor Lûtfi Kırdar, Parkotelde kendisile görüşen gazetecilere şunları söylemiştir:

"— Büyük Şef İsmet İnönünün teveccüh ve itimadına ve kıymetli Başbakan Celâl Bayarın yüksek itimat ve teveccühlerine mazhar olarak buraya geldim. Gerek devlet reisimiz gerek Cumhuriyet hükûmetimiz, İstanbulun tarihî, coğrafî güzelliği nisbetinde güzelleşmesine ve hüsnü idaresine çok ehemmiyet vermektedirler. Bunun için her türlü yardımı vaad buyurmuşlardır.

Kültürlü ve çok ileri İstanbul halkının ve kıymetli matbuatının büyük yardımlarını göreceğimden eminim. İyi şerait içinde muvaffak olacağıma, İstanbula iyi hizmetler edebileceğime tam kanaatim vardır. İşe başlarken İstanbul halkını hürmetle selâmladığımı lûtfen yazınız. Halkın her türlü dileklerini, arzularını, bilhassa Parti teşkilâtımız vasıtasile dinlemeğe ve yapmağa her zaman âmadeyim.,,

Vali Lûtfi Kırdar, İstanbul vilâyeti memurları arasında değişiklik olacağı haberleri hakkında demiştir ki:

— Memur arkadaşlar arasında değişiklik mevzubahs değildir. Memurların hukuku, Cumhuriyet kanunlarile tanzim edilmiştir. Bilhassa vali muavini arkadaşım Hüdai Karatabanın değişeceğine dair olan haberin katiyen aslı yoktur.

MUHITTİN ÜSTÜNDAĞIN VEDA MÜLÂKATI

Diğer taraftan mumarririmiz, vazifesini Lûtfi Kırdara devretmiş olan eski vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağdan bir veda mülâkatı istemiş, ve eski vali şu beyanatta bulunmuştur:

"— Şimdi nöbet değiştiren bir askerim. Vazifemi başka bir nöbetçiye terkederek istirahate çekiliyorum. Hiç şüphesiz ki her yeni kuvvetin vereceği, yeni bir feyiz vardır. Çok asil, halûk ve zeki olan İstanbul halkının bu yeni mesaiden dolayı yeni yeni umranlara mazhar olmasını temenni ederim.,,

Balkan Antantı Erkânıharpleri toplantısı

Atina, 4 (A.A.) — Başvekil Bay Metaksas, Balkan Antantı Genel kurmay başkanları şerefine verdiği bir öğle ziyafetinde söz alarak, Elen hükûmeti ve Elen ordusu namına kahraman müttefik orduların kıymetli mümessillerini selâmladıktan ve kendilerine en samimî hoş geldiniz temennilerinde bulunmaktan duyduğu derin hazzı ifade etmiş, dost ve müttefik asîl Türk milletinin Büyük Şefi ve Balkan Antantının başlıca müessislerinden biri olan Atatürkün hatırasını taziz ettikten sonra demiştir ki:

"Size gösterilen kabul asîl memleketleriniz hakkında Yunanistanın zeval bulmaz dostluğuna bir delildir. Burada huzurunuz bir semboldür ve dört memleketin sıkı elbirliğinin ve Balkan yarımadasında sulhün sarsılmaz temeli olan Antantımıza derin bağlılıklarını bir kere daha teyit etmektedir. Bu içtima kimseye karşı bir tehdit teşkil etmiyor ve hiç bir mütecaviz gayeye matuf değildir. Fakat yalnız Balkan Antantının devamlı inkişafı dolayısiyle vukubulmaktadır. Sulh ve vifakın asîl idealinden ilham alan dört devlet kendilerinin emniyetini birçok ıstırap görmüş milletlerinin saadetini temin gibi meşru bir endişeye maliktirler ve komşulariyle en iyi münasebetler idamesi gibi samimî bir arzu ile müteharriktirler. Dört devlet, başkalarının malına göz dikmeyi düşünmüyorlar, fakat ayni zamanda katî hudutları şerefli ellerinin kanı ile çizilmiş olan millî topraklarını muhafaza hususunda değişmez bir azim ve karar sahibidirler. Her vakitten ziyade bugün, millî müdafaalarının dikkatli teşkilâtı olmaksızın ve orduları arasında sıkı bir temas olmadan müessir surette muhafaza edilmiyecek olan ve şeref ve haysiyete müstenit bir sulh istemektedirler. Bizim birliğimiz, bizim kuvvetimizdir. Balkan Antantı devletleriyle Bulgaristan arasında serbestçe müzakere ve aktedilen son Selânik yakınlaşmasına matuf mesaimizin mesut inkişafında katî bir merhale teşkil ediyor. Umarım ki bu itilâf bir uyuşma havası ihdas etmek ve aralarında devamlı bir teşriki mesai tesis etmek suretiyle Balkan milletlerinin o kadar hararetle arzu ettikleri yeni bir refah ve terakki devri açmaktadır.,,

Başvekil Metaksas, dört memleketin devlet reislerinin sıhhatına, dört milletin refahına ve kahraman Türk, Romen ve Yugoslav ordularının ve ordu şeflerinin şerefine kadehini kaldırmıştır.

B. Metaksasa Türkiye Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak cevap vermiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak, Atatürkün hâtırasının tazizinden dolayı teşekkür ettikten ve Yunanistanın Türk milletini pek acı bir surette müteellim eden mateme iştirak nişanesi olarak Türk topraklarına gönderdiği heyetin mümtaz başkanı B. Metaksasla, Yunan Başvekilinin de çok mânalı ifadelerle kaydettiği gibi, Balkan Antantının başlıca müessislerinden biri olduğunu bildirmiş ve Kollegleri adına sözüne devam ederek demiştir ki:

"B. Başvekil, siz bu Antantı erişilmesi güç bir belâgatle tesit ettiniz. Bu Antantın memleketlerimiz için olduğu gibi bölgemizin bugün bir örnek vermekle övündüğü barış, müsalemet ve istikrar havasının tahakkuku için olan faydalarını kaydettiniz. Buna binaen ben yalnız güzel sözlerinize iştirakle iktifa edeceğim. Sizin de söylediğiniz gibi, bu mevkut toplantılar hiçbir kimseye karşı bir tehdit değildir. Bununla beraber, bu toplantılar, her defasında ayni zamanda barışın da menfaatleri olan müşterek menfaatlerimize hizmet eden teşriki mesaimizi daha ziyade normalleştirmektedir. Enternasyonal vaziyet bizim için kıymetli olan bu barışın tesanüt ve teşriki mesaimizin himayesiyle ihtiyacı olmak ihtimalini gittikçe daha ziyade göz önünde tutmaklığımızı icabettirdiği nisbette bu toplantılar bana her gün daha kıymetli görünüyor ve eminim ki diğer kollegle-

lerim için de böyledir. Paktımız, bölgemiz siyasî statüsünün sarsılmaz istikrarı için en emin bir garanti teşkil etmektedir. İşbirliğimizin gittikçe daha tesirli olarak tebarüz ettiğini görmekle duyduğum ve hepimizin duyduğumuz memnuniyetten mülhem şu bir kaç sözümü, Ekselânsınızın Bulgaristanla yaptığı son Selânik anlaşmasına olan işaret ve telmihinize iştirak etmeden bitirmek istemiyorum. Ekselânsınız tarafından Antant hükûmetleri adına müşterek komşumuz Bulgaristanla aktedilmiş olan bu pakt, General Papagos'un çok nazik nutkuna cevap verdiğim zaman da kaydından hali kalmadığım mesut bir hâdisedir. Ayni zamanda enternasyonal vaziyetin de bize öğrettiği hususların tatbikine geçmiş ve olduğu gibi devam zaruretini de tebarüz ettirmiştim.,,

Mareşal kadehini, gerek kendi ve gerek kollegleri adına, Majeste Kral İkinci Georges'un Naib Prensin, Başkan Metaksasın sıhhatlerine, kahraman Elen ordusunun kudretine ve büyük Elen milletinin refahına kaldırmıştır.

Romanya

Yahudi akınından korkuyor

Bükreş, 4 (A.A.) — Üniversal Capital gazeteleri, Yahudilerin Romanyayı istilâ etmeleri tehlikesi karşısında büyük bir endişe izhar etmektedirler. Çünkü Yahudiler, memleket ikisadiyatına yüzde doksan nisbetinde hâkim olmağa muvaffak olmuşlardır ve memleket kültürünün hâkimi mutlak kesilmek tehlikesini arzetmektedirler.

Gazeteler, memleketin bu tehlike altında boğulmaması için derhal buna karşı harekete geçmek lüzumunda olduğunu tekrar etmektedirler.

Ruzvelt mühim bir nutuk söyliyecek

Vaşington, 4 (A.A.) — İyi haber almakta olan mahafilde temin edildiğine göre Bay Ruzvelt, şimali Karolin üniversitesinde radyoda söyliyeceği nutkunda harici siyasete müteallik mühim beyanatta bulunacaktır. Bu beyanat, kendisinin Almanya, İtalya ve Fransadaki Amerikan sefirlerile yapmış olduğu görüşmelerin netayicini ihtivâ edecektir.

Alman kitap sergisi

Alman kitap ve mecmuaları sergisi dün saat 17 de Alman başkonsolosu tarafından Totonya salonlarında açılmıştır. Merasime bir çok tanınmış zevat iştirak etmiş, sergi büyük bir alâka ile gezilmiştir.

Fransadaki grev

Normandi hareket edemedi

Havr, 4 (A.A.) — Umum Transatlantik kumpanyasının sivil müstahdemini grev ilân etmiş olduklarından dolayı mutbak, kamara ilâh.. gibi servisleri müstahdemininden mahrum kalan (Normandi) transatlantiği dün akşam saat 14 te hareket edememiştir. Bu sebepten dolayı (Normandi) nin hareket saatine tekabül etmek üzere Paristen tahriki icabeden trenler tahrik edilememiştir.

Paris, 4 (A.A.) — Grev yüzünden (Havr) limanında kalmış olan Normandi transatlantiğinin yolcuları (Aquitania) adındaki Amerika vapuruna bindirilmiştir.

Ispanyada hava harbi

Valansiya, 4 (A.A.) — Bu sabah 26 Savoia tayyaresi liman üzerine 200 bomba atmıştır. Birkaç ev yıkılmış, 17 kişi ölmüştür.

Roma, 4 (A.A.) — Gradisca vapuru İspanyada yaralanan 418 İtalyan lejyonerini hamilen Napoliye gelmiştir.

Almanyada müstemleke davası

(Baş tarafı 1 incide)

sa,, diye bağırmıştır. Polis nihayet tezahüratçıları dağıtarak saat 12.15 de nizamı iadeye muvaffak olmuştur.

İtalyan gazetelerinin mütaleaları

Roma, 4 (A.A.) — İtalyan meclisi tezahüratı hakkındaki Fransız gazetelerinin makalelerine cevap veren matbuat, İtalyanın hattı hareketini, 1935 tarihli Mussolini — Laval anlaşmasının zecrî tedbirleri tatbik suretile bu anlaşmayı ihlâl etmiş olan Fransanın hatası yüzünden batıl ve gayrimevcut bulunması delili ile izah etmektedir.

Messajero gazetesinin gösterdiği diğer bir delil de Münih anlaşmasını, artan inkişaf ve kudretlerile mütenasip bir vaziyet istiyen milletlerin yayılması lüzumundan doğan "yeni müvazene,, ye doğru bir varış noktası değil bir hareket noktası olarak göstermektedir.

Diğer gazeteler, İtalyan tezahüratının yabancı memleketlerde evvelden hazırlanmış gibi gösterilmesini protesto ediyorlar ve bilâkis, Cianonun İtalyan milletinin bir zaman unutmadığı kanlı yaralarına temas ettiğini bildiriyorlar.

Popolo di Roma:

İtalyan milleti Korsikada İtalyan lehçesi konuşulduğunu, Tunusun kendisinden çalındığını ve Cibutinin ise Fransa için faydasız olduğu halde İtalya için faydalı olabileceğini unutmamaktadır, diyor.

Londra, 4 (A.A.) — Press Association tarafından ortaya atılan yarı resmî bir tebliğ, Başvekil Bay Çemberlayn ile hariciye nazırı Lord Halifaksın Romayı ziyaretleri tarihinin tesbit edilmiş olduğu tasrih edilmektedir. Nazırlar 10 kânunusanide hareket edecekler. 11 kânunusanide Romada bulunacaklardır. Romadan 14 kânunusanide ayrılmak tasavvurundadırlar.

Almanya da müstemleke istiyecek

Kasel, 4 (A.A.) — Kasel millî sosyalist birliği şefi Veinrich, millî müstemleke cemiyetinin bir toplantısında ezcümle demiştir ki:

Führer bu yıl nasıl on milyon Almanı anayurda bağlanmışsa, münasip vakti gelince müstemleke meselesini de o suretle halledecektir.

Haber verildiğine göre, 14 kânunuevvelde burada müstemleke meselesi için büyük bir tezahür yapılacaktır.

Roma, 4 (A.A.) — Havas: Arezzonun büyük bir meydanına Korsika ismi verilecektir.

Tunustaki vaziyet

Tunus, 4 (A.A.) — Bu sabah yapılan tezahürat esnasında on beş kişi tevkif edilmiştir. Bir kaç İtalyan mağazasının vitrinleri ve camları kırılmıştır. Şehirde saat 15 tenberi devriyeler gezmektedir. İtalyan başkonsolosluğu binası polisin muhafazası altındadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Silivri ve Inegölde Atatürk ihtifali

Parti, Belediye ve gençlik namına heyecanlı nutuklar iradolundu

Silivri, (Hususî) — Ebedî hayata intikal eden Atatürk için İkinciteşrinin 21 inci günü Ankarada yapılan merasim ve ihtifal kazamızda da yapılmış, bütün gençler, mektepler ve halk törene iştirak ederek büyük Ataya karşı duydukları derin hürmeti canlandırmışlardır. Törene evvelâ İstiklâl Marşı ile başlanılmış, onu müteakip Parti namına dava vekili Bay İsmail şu heyecanlı nutku söylemiştir:

Sayın Vatandaşlar!

Hep hatırlardadır ki vatanı düşman orduları istilâ etmiş, Türk orduları dağıtılmış, köylerde, kasabalarda taş taş üstüne kalmamış, Türkün toprağı elinden alınmış, kara günlerinden biriydi. 1919 Mayısının 19 unda, Samsunda yükselip Türkün dağılmış ordularını ısırak bir araya toplayan, düşman ordularını vatandan çıkarıp atan, ılık ve parlak ziyasiyle vatanı aydınlatan ve yıkılmış şehir, kasaba ve köylerini yapan ve can veren O (Güneşin) ufûl ettiğini görmekle ne kadar acı duysak, ağlasak ne kadar matem tutsak azdır.

Vatandaşlar!

Cihan harbinin bu meş'um neticesinde mağlûp olmıyan yalnız Onun vatan milleti için daima çarpan kalbi, sarsılmak bilmez azim ve iradesiydi.

Atamız askerî zaferlerile vatanı kurtardıktan ve millete vadettiği istiklâlini kazandırdıktan sonra Türk milletine benliğini tanıtmış ve onu kızıl sultanların istipdat ve şahsî hırslarından da kurtarmıştır.

Sevgili kardeşlerim.

Halk hükûmetini kurduğu zaman (O) bize demişti ki:

Ey Türk Genci:

(Ahval ve vaziyetin çok namüsait şeraiti içinde olsan bile birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini ilelebed muhafaza ve müdafaa etmek. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda mevcuttur.)

On sene sonra da demişti ki:

(Atatürkün Cumhuriyetin 10 uncu yıldönümü bayramındaki nutku okunduktan sonra "Ne mutlu Türküm diyene,, denilmiştir,

Gençler Namına Verilen Söylev

Parti namına söylenen sözleri müteakip gençler namına Bay Şerafettin şu hitabede bulunmuştur.

Büyük ve cihanşumül Atamızın ebediyete ayrılığının on birinci gününde, işte toplandığımız şu meydanda, Atamıza hasretlikle, ebedî olan elemimizi tekrarlıyoruz:

Şimdi Ankarada, büyük ve tarihî ölüsü, bizim gibi mateme bürünen bütün millet ve gençliğin iştirakiyle cenaze ve ihtiram merasimi yapılıyor. Ve bu törende, bütün devletler heyet ve mümesillerini göndererek, bizim Ebedî Atamıza, kendi memleketlerinin de, takdir tazim ve ebedî ihtiramlarını, kendi manevî huzurlarında tekrarlamak için Türk milletine ve merasimine iştirak etmiş bulunuyorlar.

Bay Şerafettin Atatürkün yarattığı inkılâpları anlattıktan sonra sözüne şöyle devam etmiştir:

Ey milyonlarca sene yaşamakta olan semadaki güneş: on bir gündenberi görmeğe ve kıskanmağa başladığın ve kendine geceleri de dünyaya ziya saçacak kuvvette rakip gördüğün güneş, işte Ankarada muhteşem mabet ve azametli olan Atatürktür!.

Onun ebedî ihtişam ve karargâhından fışkıracak, aydınlık, ve meşaleden müteessir olma, çünkü senin vazifen bütün dünyaya yalnız bir sıcaklık verir, o ise hiç durmadan gece ve gündüz dünyaya aydınlık saçan ve saçacak bir medeniyet ve irfan ve tekâmül meşalesi ve ebediyen payidar olacak Türk millet ve gençliğinin güneşidir.

Sağda: Silivride Atatürk büstü önünde yapılan ihtifalden iki manzara ve solda İnegölde Atatürk büsttü merasimden sonra çelenkler arasında

Gençlik namına söylenen hitabeyi müteakip belediyeden Bay Eşref de çok heyecanlı sözlerle duyulan matemi şöyle ifade etmiştir:

Atatürk evlâtları, sayın vatandaşlar:

Şurada gördüğümüz tesisat yapıldığı zaman millî kahraman Atatürkün büstünü koyarak kendilerine minnet ve şükranlarımızı sarsılmaz bağlılığımızı arzetmeyi düşünürken ne yazık ki bugün ölümünden duyduğumuz ve içimiz de şimşek gibi alevlenen acı ve gözyaşlariyle toplanıyoruz. Nasıl acımayalım, nasıl ağlamıyalım ki eski hükümdarların idaresizliği yüzünden o hükümdar Feritpaşa kabinesinin imzaladığı o menhus Serv muahedesi yurdumuzu düşmanlara taksim etmiş, bizi esir bırakmış, millî varlığımızı öldürmüştü.

Kahraman Atam;

Sen bizi kurtardın, yurttan düşmanları attın, en sonra da yabancı ellerde kalan Hataydaki ırkdaşlarımıza istiklâllerini verdin. Bunların hepsinin üstünde de Türk milletinin âşık olduğu Türkiye Cumhuriyetini yaratarak nurlu feyizlerini açtın.

Söylevleri müteakip Atatürk büsbü etrafında bir veda geçidi yapılmış ve halk sıcak gözyaşları dökmüştür.

İnegöldeki Tören

İnegöl, (Hususî) — Ayın yirmi birinde yurdun her köşesinde olduğu gibi kasabamızda da Atatürk ihtifali kasabalı ve köylü yüzlerce yurttaşın iştirakiyle yapıldı. Saat on birde Halkevinde yapılan tören ağızla söylenen İstiklâl Marşiyle başlamış, onu takip eden Bayan Selmanın söylevi ve üç dakikalık hürmet vakfesiyle nihayet bulmuştur.

Saat on dörtte yapılan tören belediye bandosunun çaldığı İstiklâl Marşı ve Şopenin matem havasiyle başlamış ve bunu öğretmen Asım Çoruhun, Lûtfiye Atalayın, Ragıp Eserin ve Niyazi Güngörün söylev ve şiirleri takip ederek andiçilmiş, Atatürkün büstü önünden okullar, kurumlar ve halkın hürmet ve saygı geçidi başlamıştır.

Bu hazin ihtifâl esnasındaki sükûnet ve vakarı ağlamalar ve hıçkırıklar ihlâl ediyordu.

Sivasta akşam kız san'at okulu

Okul gelecek sene bir san'at enstitüsü haline konacak

Sivas (Husuî) - Şehrimiz vilâyet bütçesinden ayrılan 51 bin lira tahsisatla modern teşkilâtlı bir Atatürk ilkokuluna kavuşmuştu. Bu yıl da Kültür Bakanlığı tarafından ayrılan ve yetişkin kadınlarımızın ev ve cemiyet hayatının metodlarını öğrenmesine yarayacak bir Akşam Kız Sanat okulu açılmıştır.

Okul genç kızlarla tahsil çağına girmiş kadınlar için iki şubelidir.

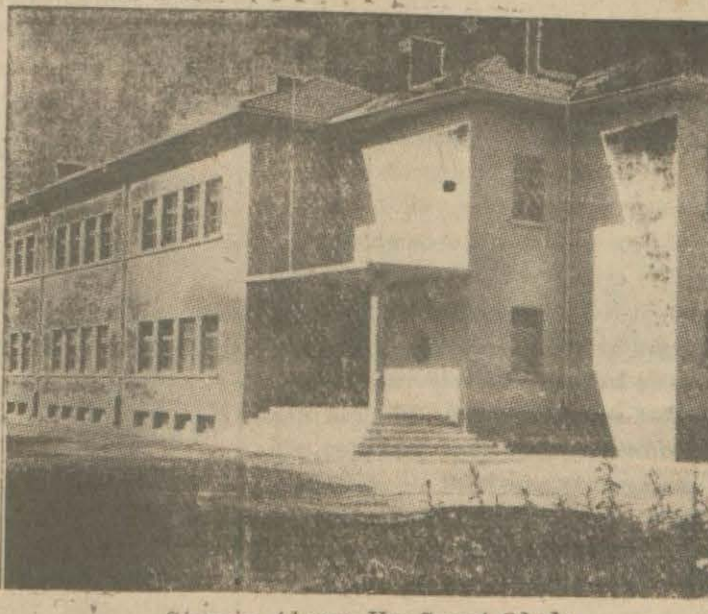

Sivas'a Akşam Kız Sanat Okulu

Okulun açılması şehrimizin bayanları arasında alâka ile karşılanmıştır; ve bugüne kadar 100 e yakın talebe okula kaydedilmiştir. Okul Direktörlüğüne de Beyoğlu Akşam Kız Sanat okulu öğretmenlerinden Kadriye Şahin tayin edilerek gelmiş vazifesine başlamıştır.

Kıymetli ve çalışkan valimiz Nazmi Tokerin okulun açılması için gösterdiği canlı alâka memlekete yeni bir sanat yuvası daha kazandırmıştır. Yine haber aldığıma göre gelecek yıl burası Kız Sanat Enstitüsü haline getirilecektir.

Ne. Na.

Manavgatta çalışmalar

Manavgat bir ziynet memleketi olmıya namzet

Manavgat, (Hususî) — Manavgat Akdenizin güzel ve şirin bir kasabasıdır. Sahilden 20 - 30 kilometre içerde sıra sıra uzanan Toroslar baştanbaşa ormanlarla kaplıdır. Münbit ovalarda her türlü hububat yetişir. Yazın bol meltem rüzgârları eser. Kışı âdeta bir bahar havası gibidir.

Sahil boyunca uzanan tepeler yabanî zeytin ağaçlariyle süslüdür. Vaktile bir zeytin memleketi olduğu anlaşılan Manavgat, şüphesiz ki istikbalde de bir zeytin memleketi olacaktır. Bu yabanî zeytinlerin ıslahı için göçebe hayvan sahiplerini iskân ederek toprağa bağlamak ve hemen hemen boş olan bu sahalara göçmen yerleştirmek lâzımdır.

Manavgat çok zengin tarihî eserlere de maliktir. "Eski Antalya,, adiyle anılan "Pamfilya,, harabeleri buralarda vaktiyle 3 milyon insanın yaşadığını isbat etmektedir. 30 bin kişilik olduğu tahmin edilen stadyom, kilometrelerce mesafeden getirilen su tesisatı görmeğe lâyık fevkalâde eserlerdir.

Coğrafî bakımdan, Manavgat yarının büyük bir kasabası olmağa pek müsaittir. Akseki, Gündoğmuş ve Alanya kazalarını Antalyaya bağlayan yol Manavgattan geçer. 4 kazanın ortasında bulunmak itibariyle ergeç bir orta mektebe kavuşacağı gibi Alanyadaki ağır cezanın da Manavgata nakli bir lâzimedir.

Manavgat kaymakamı Ali Rıza Köstepen çalışkan, tecrübeli bir zattır. Geldiği gündenberi bilhassa yol işinde büyük bir faaliyeti görülmüş bu suretle halk yol sıkıntısından kurtulmuştur.

Şimdi bütün kaza halkı çalışkan bir idare âmirine malik olmaktan mütevellit sevinç içindedir.

Ş. G.

— KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası —

80 LÂSTİK YÜZLÜ ADAM

— Mevzubahs mesele etrafında tereddüde düşmeğe mahal yok sanırım.

Bu sözleri söyliyen Kliford Bosanket kaşlarını çatmıştı.

Stanley Margeston cevap verdi:

— Hayır.. Küçücük bir tereddüde bile mahal yoktur. Zira, elimizdeki vasikalar, bu genç kızın, Lord Bogardın meşru kızı olduğunu isbat etmektedir. Bu münasebetle, onun mülküne de varis olacağı tabiidir. Zannederim ki Bosanket, sen de buna kanisin...

Bu havadisten, müşterim Sir Godfrey Stantonun memnun olacağına eminim.

Bosanket diye hitap edilen adam, kısaca:

— Evet, evet, dedi. Yalnız, azizim Margeston, bu havadis Sir Godferey nezdinde ne kadar memnuniyet uyandıracaksa, Bogard şatosunda da o kadar asabiyete sebep olacaktır. Daha geçen gün Borgard şatosundaydım. Ve şayanı hayret değil midir ki, Lord Bogard, bütün servetini, kendi ailesiyle hiç münasebeti olmıyan Vilyam Keys adında birine vasiyet etti. Vasiyetname gözümün önünde imzalandı.

— Vilyam Keys mi? Ben bu ismi bir yerde işitmiş gibiyim,

Mektep kitaplarınızı
VAKIT Yurdu satış yerinden kolaylıkla tedarik edebilirsiniz

LÂSTİK YÜZLÜ ADAM 77

Vilyam Keys bir lâhza durdu. Sonra:

Hayır, dedi. Çünkü benim öyle bir harekete girişmekliğim yanlış anlaşılabilir. Yardım ettiğim kimseler, kendilerine ihanet ettiğime hükmederler. Hattâ polis müdürü Sir Malforya da geçenlerde "Lâstik yüzlü adamların,, çetesini takip hususunda kendisine muavenet etmekliğimi istediği zaman, aynı mazereti ileri sürdüm.

Meri Mortimer bu sözlerden bir şey anlamamış gibi Vilyam Keysin yüzüne bakıyordu. Vilyam Keys devam etti:

— Bereket versin, son günlerde mezkûr çetenin hâdiseleri azalmış gibidir. Belki de bitiyor.

Cimi Stanton:

— Hiç zannetmiyorum Mister Keys, dedi.

Bu mütalâasını belki daha ileri götürecek, başka fikirler de ileri sürecekti ama, o esnada küçük bir gürültü oldu.. Cimi gürültünün geldiği tarafa döndü. Meri Mortimerin başı, oturduğu sandalyenin arkasına düşmüştü. Yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu. Sir Godfrey Stanton birden sıçrıyarak haykırdı:

— Aman, galiba bayıldı!

Vilyam Keys de ayağa kalktı:

— Ne acı tesadüf, diyordu. Zavallı kızcağızın şiddetli bir heyecan geçirmiş olduğu halinden

Yugoslavya mektupları :

Belgrad'da yalancı bir doktor aranıyor

Sahtekâr, halkı nasıl aldatarak para kazanmış!

Bugünlerde Belgrad doktorlarının bir ecnebi nazarı dikkatini celbetmiştir.

Bu ecnebi birkaç ay evvel bir Fransız pasaportuyla Belgrada gelmiş ve doktorlar âleminde büyük bir itibar kazanmıştı. Kimsenin tanımadığı bir adam Belgrada yaz tatilini geçirmek için gelmiş, ve kendisini herkese dahiliye mütehassısı ve Barselona Üniversitesi profesörü diye tanıtmıştır.

Bu adam kısa bir zaman içinde Belgradın birçok hastalarına doktorluk etmiş ve oradaki hekim ve doktorların saygılarını kazanmıştı. Adam Belgradın en kibar muhitine bile girmeğe muvaffak olmuştu; herkes ona, meşhur bir ecnebi profesörü olduğu için, büyük bir saygı ve hürmet gösteriyordu.

Fakat son zamanlarda Belgrad doktorları bu "meşhur profesör,, den şüphe etmeğe başlamışlardı.

Belgrad Etibba odası da bizzat bu adamla alâkadar olmağa başlamıştı. Adamın hakikî hüviyetini öğrenmek için polise müracaat etmişlerdi. Çünkü meçhul adam hakkında söylenenler ve şüpheler günden güne büyüyordu. Bu dedikodular "meşhur doktor,, un yalnız profesör lâkabı hakkındaki şüphe değildi; ayni zamanda onun doktor olduğundan da şüphe ediliyordu.

Doktor Makberta Lekas Belgrada tahminen üç ay evvel gelmişti. Geldiğinden bir iki hafta sonra, şehirde meşhur bir ecnebi doktor ve dahiliye mütehassısının bulunduğuna dair şayialar çıkmağa başlamıştı. Bu doktor hiç tedavi edilmez hastalıkları bile iyi ediyormuş.

Bundan sonra herkes, bilhassa doktorlar merak etmiş, Bay Lekas'la tanışmışlardır.

"Doktor,, kendisini herkese Fransız, diye takdim ediyordu. Ayrıca da Barselona üniversitesinin dahiliye mütehassısı olduğunu da iddia ediyordu. Belgrada istirahat için geldiğini söylüyordu. Kimse bütün bu söylediklerinden şüphe etmiyordu ve ne de ayrıca ondan profesörlüğünü ispat etmesini bekliyordu.

Hattâ hemen hemen bütün Belgrad doktorları ona karşı pek nazik davranıyor, bu meşhur mütehassısa memleketteki sıhhî müesseseleri göstermek için gayret ediyordu.

Gayet tabiî, onların arasında geçen konuşmalar umumiyetle meslekî mevzuları üzerindeydi. Fakat hiç bir doktor bu meşhur profesörden şüphe etmeği aklından bile geçirmiyordu.

Ayni zamanda doktor Lekasın tedavi ettiği hastaları arasında tanınmış zenginler de vardı. Kendisi onlarla ahbap olmuştu. Bunlar sayesinde şöhreti büsbütün artmış, Belgrad ve civarının en tanınmış bir doktoru olmuştu. Herkes doktorun tedavisinden çok memnundu, hattâ son zamanlarda doktor Lekas Belgradın birkaç ileri gelen ve tanınmış simalarını da tedavi ve muayene etmişti.

Söylendiğine göre Doktor Lekas bunlar üzerinde de fevkalâde bir intiba bırakmıştır.

Bu adam hastalarını nasıl muayene etmiş, onlara ne gibi tedavi yapmıştır, bunu ilk önce doktorlardan kimse bilmiyordu. Yalnız bilinen bir şey varsa, o da doktorun hasta sayısının günden güne artması idi.

Günün birinde Belgradaki bir eczahanede yerli bir doktorun tesadüfen doktor Lekasın bir reçetesi nazarı dikkatini celbetmiştir. Bu reçeteyi bir hasta getirmişti. Üzerinde yazılmış olan muhtelif ilâçlar öyle bir mahiyetteydi ki, bir hastaya vermek katiyen caiz değildi. Bu doktorun söylediğine göre, reçetedeki ilâçlar hastanın hastalığına hiç bir tesir yapmıyacak bir vaziyetteydi.

Bu doktor hemen Belgrad Etibba odasına reçeteyi göndererek bir rapor yazmış, raporda bu doktorun kim olduğu ve hastaları tedavi etmek salâhiyetini haiz olup olmadığının araştırmalarını rica etmiştir. Tesadüfen bu doktor henüz profesör Doktor Lekası tanımıyordu. İşte bundan dolayı, raporunda hiç tereddüt etmemiş, çekinmemiş ve reçeteyi yazan için bir serseri, bir uydurma doktor, demiştir. Ayrıca raporunda bu uydurma doktora karşı kanuni tedbirler alınmasını da istemiştir.

Müracaatta ayrıca bu zata karşı büyük bir şüphe beslediğini, ve ortada herhalde bir uydurma doktor meselesi olacağından dolayı, bu adamın hüviyetini ve doktor lâkabını haiz olup olmadığı hususunda, sıkı bir tahkikat yapılmasını rica etmiştir. Bu yalancı doktoru daha kolay bulmak için etibba odası zabıtaya onun adresini de vermiştir.

Zabıta meseleye el koymuş, tahkikata girişmiş, fakat verilen adreste bu doktoru bulamamış, adresin gösterdiği yerde bir Fransız mekteplisinin binası çıkmıştır... Mesele büsbütün karışmış, şüphe de gitgide artmıştır.

Bir taraftan zabıta tahkikat yaparken, öbür taraftan Etibba odası da araştırmalar yapıyordu. Her gün yeni raporlar ve ihbarnameler geliyordu. Bunların hepsi yerli doktorlardandı. Bu ihbarnamelerde doktor Lekası ağır itham eden cürümler de vardı.

Tahkikatı derinleştirmek için doktor Lekasın tedavi ettiği bir çok hastalar da sorguya çekilmiş, onlardan pek meraklı bazı şeyler öğrenilmiştir. Hastaların anlattığına göre doktor Lekasta garip bir hal vardı. Teşhislerini ilk bakışta veriyor, ve hastaya şimdiye kadar ne gibi ilâçlar kullandığını soruyordu. Hastaların kullandığı ilâçları ekseriyetle menediyor, başka reçeteler yazıyordu. Muayene için daima pek yüksek ücretler alıyordu. Etibba odasının tespit ettiğine göre, doktor Lekas Belgrattaki bir kadından tedavi ücreti olarak 10.000 dinar almıştır.

Tanıdıklarının söylediğine göre doktor Lekas bu vaziyetten pek müteessir olmuş, kendisi de meselenin çabuk halledilmesini istemiştir.

Bu sebepten kendisi bizzat meseleyle alâkadar olmak istemiş, Etibba odasına hakkında dedikodu ve iftira yapıldığını ve meseleyi aydınlatmak için Odaya bizzat geleceğini bir tanıdık vasıtasiyle bildirmiştir.

Lekas görüşme tarihini de tesbit etmiştir. Fakat tesbit edildiği günde, E. tibba odasında doktor Lekası nafile beklemişlerdir. Çünkü doktor gelmemiştir.

Ertesi gün doktor Lekasın Zağrebe gittiği öğrenilmiştir. Etibba odasına bir Belgrad doktoru gelerek Doktor Lekasla dün görüştüğünü, onun bir telgraf gösterdiğini söylemiştir. Bu telgraf Zagrep tıp fakültesi dekanından, hasta olduğunu yazıyormuş ve Doktor Lekası hemen tedavisi için yanına çağırıyormuş. İşte bu sebepten dolayı Doktor Lekas Etibba odasına gelememiş, hemen akşam üzeri Zagrebe hareket etmiştir.

Fakat Etibba odası bu hikâyeye pek inanmamış, hemen telefon ederek zagrepteki dekanla temasa geçmiştir. Bu telefon konuşması üzerine dekan çok hayret etmiş, doktor Lekası hiç tanımadığını ve çok şükür sıhhatte olduğu cevabını vermiştir.

Bu son alınan haberi de Etibba odası hemen zabıtaya bildirmiştir. Polis şimdi bu yalancı doktoru zağrepte aramaktadır. Fakat ihtimal ki kurnaz doktor Lekas çoktan Zağrebe yakın olan hududu aşmıştır.

Fener Beşiktaş

(Baş tarafı 7 incide)

ride kalması Hayatinin de düzgün vuruş yapamaması yüzünden netice alınamıyordu.

Bilhassa devre ortalarında Beşiktaşlılar ikisi Hayati biri de Hakkı tarafından kaçırılan üç müstesna fırsatı da yakaladılar.

Sarı - lâcivert hücumları ise düzgün başlıyor, fakat rakip müdafaa önünde tesirsiz kalıyordu. Buna da sebep Saim ile Ali Rızanın — bilhassa Ali Rızanın — kabil olduğu kadar fena oynamalarıydı.

İlk devre daha ziyade Beşiktaşın baskısı altında fakat golsüz olarak beraberlikte bitti.

IKİNCİ HAFTAYM

İkinci kısımda Beşiktaş takımında Hakkı merkez muhacimi Sabri de sağiçe geçmişlerdi. Bu yerinde değişiklik sayesinde kıymetli muhacim Hakkı geride gidemiyor ve bu suretle de siyasbeyaz akıncı hattı daha tesirli bir oyun oynıyordu. Fakat Beşiktaşlılar bu defa da her zamanki havadan oyun tarzlarını bırakarak topu daha ziyade yere indirmek hatasını işlediler ve bu yüzden yine netice alamadılar.

Müsabaka — ilk devreye nazaran — daha güzel ve süratli cereyan ediyor, iki taraf da üç puvan kazandıracak olan tek sayı peşinde durmadan çalışıyorlardı.

BEŞİKTAŞIN GOLÜ

Devrenin ortaları geçmiş hattâ oyunun bitmesine on iki dakika kalmıştı ki Yaşarın sebebiyet verdiği bir favulü Feyzi düzgün bir vuruşla Fener kalesi önüne düşürdü. Müdafiler topu uzaklaştırmak üzere iken Hüsamettin lüzumsuz bir çıkış yaptı, fakat topu kapmasına vakit kalmadan geriden yetişen Hayati güzel bir plâse ile topu Fener ağlarına taktı.

Bu gol iki tarafı da coşturdu. Hakkının geriye çekilmesine rağmen oyun yine Beşiktaşın tehlikeli akınlariyle geçiyordu. Netekim 37 inci dakikada Şerefin sıkı bir volesi Fener kalesinin üst direğine çarparak geri gelebildi.

Akabinde Fikret muhakak bir gol fırsatı kaçırdıktan sonra yine talezenen bir Siyah - beyaz hücumunda Fuadın kale ağzında lüzumsuz bir müdahalesi ikinci defa Fener kalesine girecek topu durdurdu.

Müsabaka böylece Beşiktaşlıların galibiyeti kaçırmamak, Fenerlilerin de mağlûbiyetten kurtulmak için didinmeleri esnasında 1 — 0 siyah - beyazlıların galibiyetiyle nihayete erdi.

* * *

Beşiktaş takımı galibiyeti hak eden bir oyun çıkardı. Müdafaada Hüsnü ve bilhassa Faruk, ve Feyzi fevkalâde idiler.

Hücum hattında ise birinci devrede Fuat o meşhur sertliğini bırakarak çok güzel çalıştı ve muvaffak oldu.

Sabri atılganlığiyle temayüz etti. ref çok iyi bir gününde idi. Hakkı riye kaçmayarak sağiç mevkiine bulu saydı maçın neticesi ilk devrede be olacaktı.

Fenerbahçe timinde: Kaleci Hü mettin yaptığı birçok kurtarışlard sonra arkadaşlarına kumanda etmek ve bu yüzden onları sinirlendirmek idi.

Müdafaada Lebip, muavin hattın Esat iyi idiler. Fenerin dünkü muhac hattı — eski tertibe nazaran — ha fena bir oyun oynadı. Saim, Ali za her fırsatı heba etmekte birbirler le yarış ettiler. Merkez muhacim Fikret ise solaçıktaki oyunundan yüz elli kaybetmişti. Bu hattın en faal yuncusu Şabandır.

Maçı çok dürüst idare eden hak Adnan Akın kusursuz idi.

O. M. KUTNA

Gayrıfedereler

(Baş tarafı 7 incide)

bir Şişli akınında Hristonun ıskadan topu kapan Hraç Şişlinin golünü attı.

Devre sonlarına doğru oyun dgunlaştığı esnada T. Y. Y. K. mer mühacimi beraberliği temin etti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci kısımda Suldur, Nubar, hap, Hraç, Diran şeklinde diz Şişli hücum hattı bu devrede müe bir oyun çıkardı ve yedinci dakik bir penaltı kaçırmalarına rağ kırmızı siyahlılar Diranın ayağ ikinci, 22 nci dakikada da Vah yerinde bir pasile yine Diran vasile üçüncü sayılarını kaydettile

38 nci dakikada T. Y. Y. K. kasıkışırken Nubar dördüncü golü attı; maçın son dakikalarında gevşer gibi olmuştu, bu sıralard Y. Y. K. sağiçi Pulyanidis takım ikinci sayısını da attığından müka 4 - 2 Şişlinin galibiyetile bit

T. Y. Y. K. ; ümidin fevkinde zel ve düzgün bir oyun oynadı. takımında mühacimler - Suldur tesna - iyi, muavin hattı vasatt

Pera 4 — Barkohba 1

Gayri federe klüplerden Pera Barkohba dün sabah Şeref stad hususi bir müsabaka yaptılar. Basona kadar Peranın hakimiyeti a da geçen bu maçı sarı siyahlılar karşı dört golle kazandı.

EN.

Galatasaray - Istanbulspo

(Baş tarafı 7 incide)

ne şansı yardım eden Saimin elind lıyordu.

Bundan sonra yine Salimden p lan Bülent dördüncü ve biraz sonr yine Bülent takımının beşinci go yaptı. Maç ta böylece 5—1 Galatas ın galibiyetile bitti.

Sarı kırmızılılardan Musa birinci re müstesna ikinci devrede güz Bülent, Salim iyi. Sabri de istikbaadeden bir oyuncu olduğunu gösti

İstanbulspor: Saim iyi, Genç bek ruk cidden güzel, yerinde müdahal var. Forlar vasat.

Yalnız takımının her yerini gen tiren İstanbulsporlular anlamayı den takımları da Samihi oynatm ısrar ederler.

Hakem, böyle maçlar idare ed kadar tecrübeli değil.

T. K. Delid

Topkapı - Süleymaniye

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

müdafaasında kesildikten sonra Sü maniyeliler tekrar hâkimiyeti el dılar. Fakat birinci devredeki gib atamadılar. Topkapılılar müdaf devam ettiler ve talihlerinin de y mile yaptıkları bir akın Kâmilin ile gol oldu ve oyun da 1—0 Süley niyenin mağlûbiyeti ile bitti.

Süleymaniyeliler bu maçta çok sızdılar. Fakat Topkapılılar da m biyeti kabul etmiyen ve neticede vaffak olan enerjik bir oyun çıkard

T.

— KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası —

belliydi. İhtimal bizim çetelerden bahsedişimiz onu ürküttü... Bana müsaade ediniz, gideyim.

Sizi rahatsız ettim; affedersiniz.

Ve bu sözlerden sonra, Vilyam Keys çekilip gitti.

. . . . . .

Polis müdürü Sir Corc Molfroy, Cimi Stantonun anlattığı vakayı sonuna kadar dinledi ve:

— Bahsettiğin zarf nerede, dedi. .

Cimi cebinden zarfı çıkardı. İçerisindeki ince kâğıdın üzerindeki esrarengiz cümleyi okudu.

Bundan ne çıkarılabileceğini düşünmekle meşgulken, Cimi, bu kâğıt parçasını tekrar geri istedi ve ateşe doğru giderek:

— Müsaade ederseniz, dedi. Benim hatırıma bir fikir geliyor .Sakın bu kâğıtta gizli birtakım harfler daha olmasın. Böyle ateşe bir tutalım.

Filhakika bu kâğıt parçasını ateşe tuttukları zaman hararetin tesirile kâğıt parçasının üzerinde yeniden yazılar belirmeğe başladı. Bu yazılar, mükemmel surette okunuyordu. Ve şöyle idi:

"Gelecek perşembe günü saat 10,30 da Grinviç parkının cümle kapısından yüz metre ötede!.. Kapalı olsun...,,

Polis müdürü kendi kendine:

— Perşembe günü öyle mi, dedi. Bugün salı., Demek ki kırk sekiz saat var.

Cimi atıldı:

— Ben orada bulunmak istiyorum. Hattâ sizden bir ricada bulunayım. Bu işi bana bırakınız... Gayet kolaylıkla başaracağım. Bütün yapmak istediğim, öldürülen adamın yerini almaktır. Vaziyet açıkça anlaşılıyor, o adam, randevuya kendisi gidecekti. Yoksa bu mektup üzerinde ne arıyacaktı?

— Evet, anlaşılıyor.

— Öyle ise müsaade edin, ben bu randevuya gideyim?.

Fakat polis müdürü buna razı olmuyordu:

— Maatteessüf çocuğum, dedi. Bu, iş amatörlerin işi değildir. Resmî polis işidir. Onun için bir cesaret eseri dahi olsa, teklifini kabul edemiyeceğim. Gösterdiğin yardıma teşekkür ederim. Hâdise aydınlandıkça, bütün gazetecilerden evvel seni çağırıp söyliyeceğim. Yani, zabıtaya yaptığın bu hizmetine mükâfat olarak, her şeyi herkesten evvel sen gazetene yazabileceksin.. Fakat maalesef, bundan başka hiçbir şeye müsaade yok.

Cimi Stanton, polis müdürünün bu mütalâasından hoşlaşmış değildi. Bununla beraber, bittabi aksi bir harekette bulunamazdı. Sadece:

— Pekâlâ, dedi. Yine siz bilirsiniz.

On dakika sonra, bir taksiye atladığı zaman, hakikaten inkisara uğramış, neşesi kaçmış bir haldeydi.

Mektep kitaplarınızı
VAKIT Yurdu satış yerinden kolaylıkla
tedarik edebilirsiniz

KİMSE DUYMASIN?

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

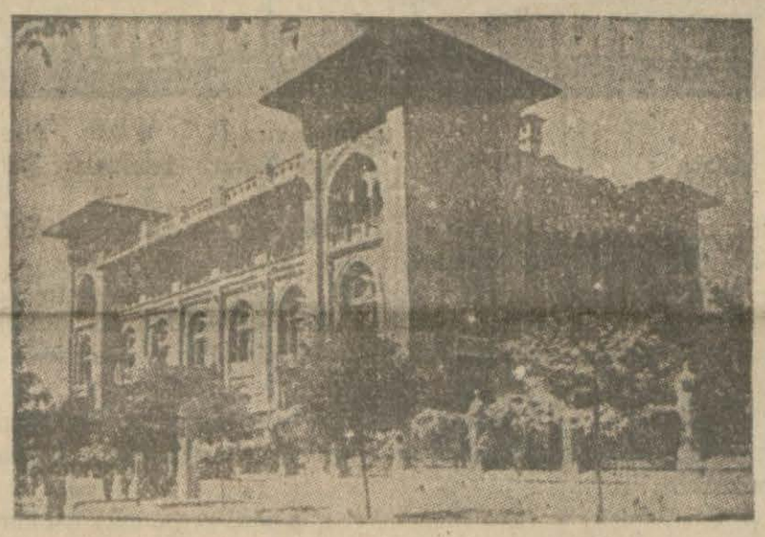

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci keşide: 11 / Birincikânun / 938 dedir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Göz hekimi
Dr. Murad Rami Aydın
Taksim — Talimhane, Tarlabaşı caddesi No. 10 Urfa apt.
Tel: 41553

KİRALIK DEPO

Üsküdarda vapur iskelesine yakın ve araba vapur ve yanında 350 metre murabbaı 3 katlı kâgir betonarme rıhtım ve iskelesi de beraber ve fabrika için müsaittir. Müracaat İstanbul Balıkpazarı 53 No. lu havyarcı dükkânı.

ATEŞ KAMÇILARI

Yazan: Hamdi Rıza Çaydam Harp edebiyatımın ölmiyecek bir eseridir. Yeni çıktı. Satış yeri: *İnkılâp Kitabevi.*

ALEMDAR SİNEMASI
İKİ FİLM
1 — Harp esirleri..
2 — Şanghay ateşler içinde

ŞEHİR TİYATROSU

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram kısmı
10 birincikânundan itibaren Vindsorun şen kadınları
İstiklâl caddesinde komedi kısmı
12 birincikânundan itibaren
Daima çıkmış bir güzel... .

ERTUĞRUL SADİ
TEK TİYATROSU
Taksimde: (Bu gece saat 21 de
(KAYNANAM)
Vodvil 3 perde
YAZAN: *M. Yesari*

HALK OPERETİ
İlk temsil: 7 - 12 - 38
Çarşamba saat 9 da
İÇİÇE
Reji: Raşit Rıza
BÜYÜK BALE
Müzik: Sezai, S. Asal,
Yazan: Yusuf Suriri

TURAN TİYATROSU
Sanatkâr Naşit, Cemal Sahir, okuyucu Semiha ve Mezey varyetesi
NUR BABA
3 perde..

Resimli Hafta Neşriyatından
ATATÜRK ALBÜMÜ

Mükemmel ve muvaffak bir eser olmasının karşılığını gördü

Kısa bir zaman içinde bütün mevcudu tamamen tükenen bu kıymetli eser, ikinci defa ve daha mükemmel bir baskıyla piyasaya çıkmak üzere bulunmaktadır.

Ebedî Şef Atatürkün

300 e yakın canlı hatırasını içinde toplayan ve güzel bir kapakla süslü bulunan bu eserin ikinci baskısının da ihtiyacı karşılayamıyacağı muhakkaktır.

Bu kıymetli eseri henüz tedarik etmemiş bulunanlar bu günden müvezzilerine siparişte bulunmalıdırlar

İkinci baskısının İstanbul için ayrılan mahdut miktardaki nüshaları

Bngün tevzi ediliyor

Dr. Irfan Kayra
RÖNTGEN MÜTEHASSISI
Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

Operatör Dr. Cafer Tayyar KANKAT
ŞİŞLİ CERRAHİ KLİNİĞİ
Havadar hususi hastanesi
Umumi cerrahi, (erkek ve kadın ameliyatları) doğum, ve modern (dimağ, sinir, nuhaişevki, ve estetik) gençleştirme, yüz buruşuğu, meme, karın sarkıklığı ameliyatları. Ameliyathane ve pansuman masrafı alınmaz, zarureti hali olanlara çok ehven fiat...
Şişli meydanı No. 201 Telefon 35.261

Sahibi: ASIM US
Neşriyat Müdürü Refik A. Sevengil

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Akköprü ile Orman çiftliği yolu üzerinde yapılacak Tavukçuluk enstitüsü binaları inşaatıdır. Keşif bedeli 48696 lira 96 kuruştur.

2 — Eksiltme 20—12—938 salı günü saat 16 da Nafıa Vekâleti Yapı İşleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 245 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3652 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel isteklilerin bir istida ile Nafıa Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalem de 25000 lira kıymetinde bu işe benzer iş yaptığına dair işi yaptıran idarelerden alınmış vesika iliştirmeleri muktazidir.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 20—12—938 salı günü saat 15 e kadar yapı işleri eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4943) (8790)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

11—10—1938 tarihindeki eksiltmesi feshedilmiş olan 21950 lira muhammen bedelli 1000 adet deri palto 20—12—1938 salı günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1646.25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (8807)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden :

1 — Kurun gazetesinin 14, 18, 22, 26—11—938 tarihli nüshalarında ilân olunan Yeşilköy, Osmaniye telsizlerile Paket, Beyoğlu postaneleri ve fabrika ihtiyacı için alınacak 127 ton sömikok kömürü eksiltmesi istekli çıkmamasından on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli 3134,5 lira, muvakkat teminat 236 liradır.

3 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve muvakkat teminat makbuzlarile 13—12—938 salı günü saat 14 de Büyük postahane birinci katta müdürlük alım satım komisyonuna gelmeleri.

Şartnamesi müdürlük idarî kaleminde görülebilir. (8845)

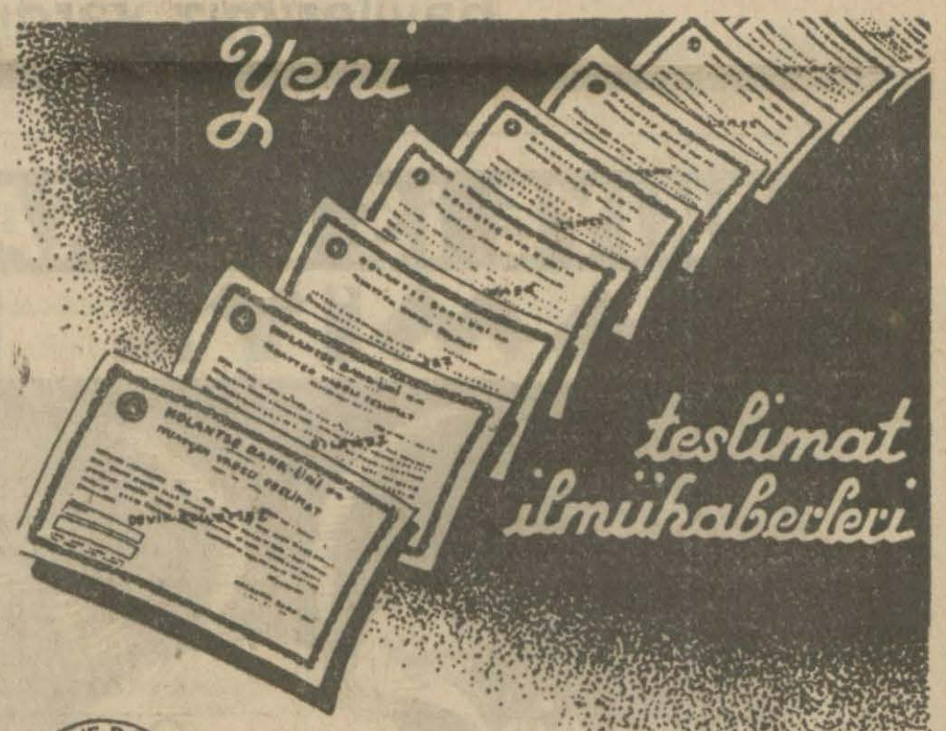

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

HOLANTSE BANK-ÜNİ
N.V.

TERZİ
Yavuz Sezen
Paris Kadın, Erkek Terzilik Akademilerinden diplomalı.
Beyoğlu - Parmakkapı 113, Türk foto evi üstünde.

ÜROLOĞ — OPERATÖR
Dr. Kemal Ozsan
Karaköydeki muayenehanesini (Tünelbaşı İstiklâl Cd. No. (380) Ohanyan Ap. Bursa pazarı üstüne) naklet-miştir. Telefon: 41235

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı. İstanbul Divanyolu, No. 104, Tel: 22398

1938
Resimli Hafta
12 inci nüshasını müvezzilerden isteyiniz
Kıymetli yazılarla dolu ve Türkiyenin yegâne ucuz ve güzel mecmuası
RESİMLİ HAFTA
Okuyucularının nüshadan nüshaya artmasile müftehir bulunan hakiki bir kıymettir
36 Sayfa 5 Kuruş

Dr. Necaeddin Atasagun
Muayenehanesi 8,30 a kadar ve akşamları 17,20 de İstiklâl Caddesi Tayyare Apt. 3 üncü daire No. 17. Okuyucularından para almaz. Tel: 23953

TELEFUNKEN

Şimdiye kadar muhtelif marka bir çok radyo dinlediniz.

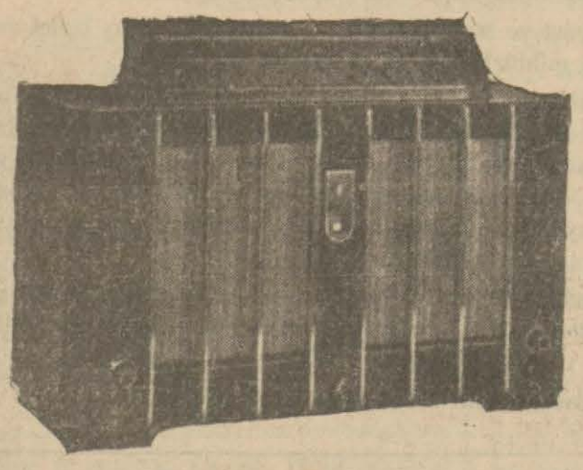

Bugün de :

TELEFUNKEN
Radyolarının

939 modellerini dinliyerek kat'i kararınızı verebilirsiniz

Beş kıt'ada 70 den fazla memlekette

TELEFUNKEN
Radyoları ın

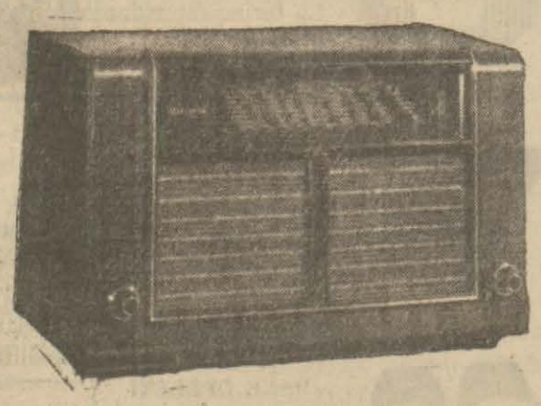

Büyük bir rağbet ve itimad görmesi sizin için en kuvvetli teminattır.

Türkiye Vekili :
Elektron Türk Anonim Şirketi
Galata Voyvoda caddesi No: 58 62
Telgraf : Elektron - İstanbul
Telefon : 41460

Ankara Satış Yeri :
Elektrofen Türk Anonim Şirketi
Anafartalar Caddesi No : 10
Telgraf: Elektrofen - Ankara
Telefon: 1287

Anadolunun bütün mühim şehirlerinde bayilerimiz vardır.

Günün 24 Saatinde HASTA

Baş ağrılarına karşı

GRiPiN

Kaşelerini kullanınız.
GRIPIN: Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser.
GRIPIN: En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle dindirir.
GRIPIN: Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müessirdir.

Icabında günde 3 kaşe alınabilir

isim ve markaya dikkat

TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri L. K.	Tutarı L. K.	% 7,5 teminatı L. K.	Eksiltmenin Şekli	Saati
Beyaz toz yaldız	100 Kilo	2.80	280.—	21.—	Pazarlık	14.
Sünger kâğıdı	15000 Adet	—.8	1200.—	90.—	Açık	14.30

I — Yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve nümuneleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 7—12—938 tarihine rastlıyan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği nümunelerde görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8485)

* * *

I — İdaremizin Paşabahçe müskirat fabrikası için şartnamesi mucibinct 4 adet alttan sürme araba ile 100 × 110 ebadında 20 adet plâtform açık eksiltme usulile satın almacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 900 lira ve muvakkat teminatı 67.50 liradır.

III — 21—12—938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fiyatsız fennî tekliflerini tetkik edilmek üzere ihale gününden bir hafta evveline kadar inhisarlar umum müdürlüğü müskirat fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.
(8712)

Ziraat Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :
1 Ton Sulfat Nikotin Alınacak

1 — Açık eksiltme suretile bir ton sulfat nikotin satın alınacaktır.

2 — Hepsinin muhammen bedeli 3500 lira, muvakkat teminat 262 lira 50 kuruştur.

3 — Münakasa müddeti 5—12—938 den itibaren 45 gündür. Münakasa 19—1—939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında satmalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname, Ankarada Ziraat vekâleti satınalma komisyonunda, İstanbuldan Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — Taliplerin muvakkat teminatları veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikaları ile birlikte mezkûr tarihte komisyona gelmeleri. (4923) (8681)

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMİYE KUŞU

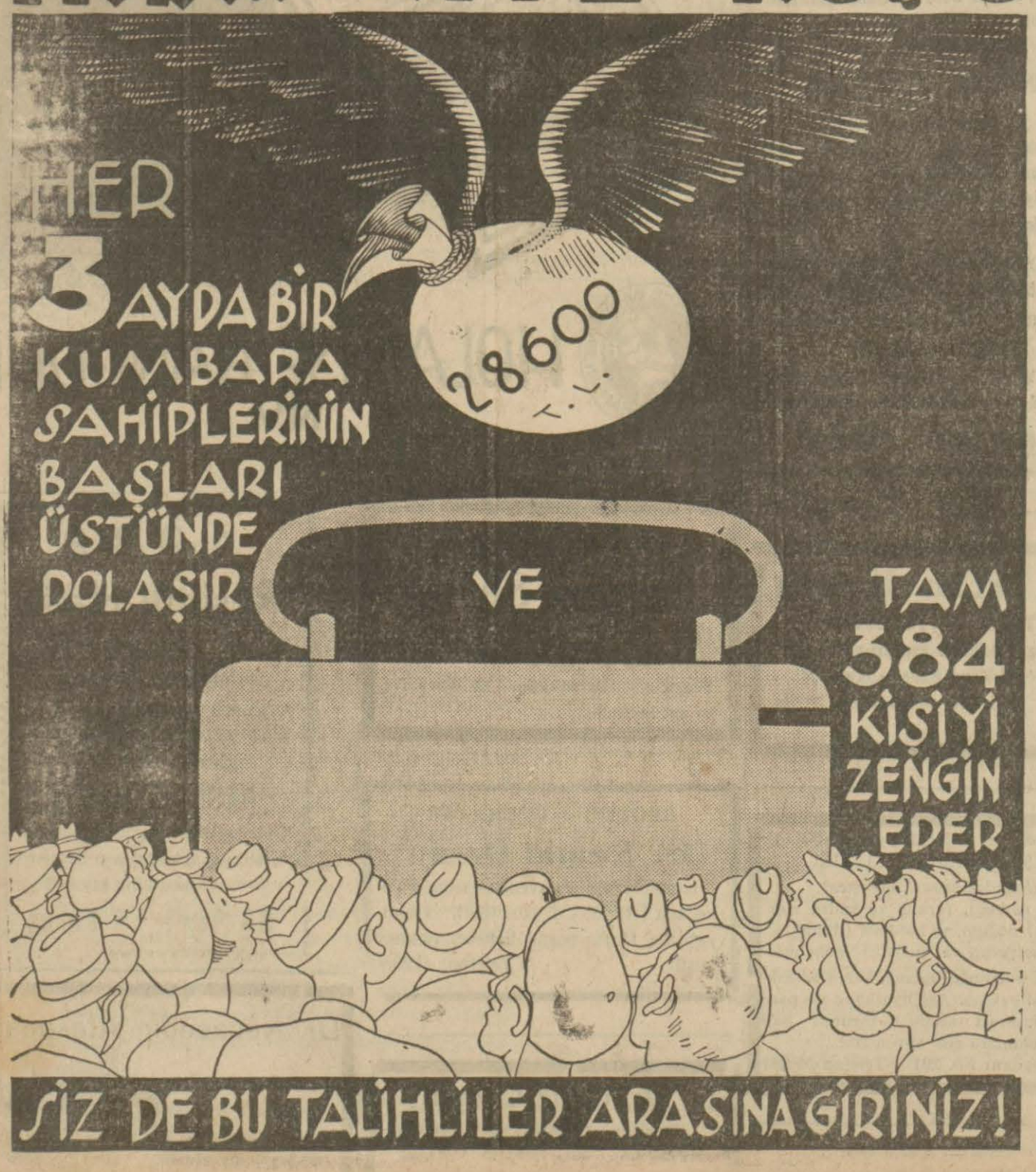

1939 YILBAŞI
Hava Kurumu Büyük piyangosu
Büyük İkramiyesi
500.000 Liradır

Ayrıca : 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50 .000, 30.000, 20.000, 15.000 liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide yılbaşı gecesi yapılacaktır.
Biletler (2,5), (5) ve (10) liralıktır.
Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.